

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA

MARIBOR

**NAČRTOVANJE TRAJNOSTNEGA POROČANJA
V IZBRANEM PODJETJU NA PODLAGI
OKOLJSKEGA STANDARDA GRI 300**

Kandidatka: Simona Šinkovec

Vrsta študija: študentka izrednega študija

Študijski program: Ekonomist

Mentorica predavateljica: dr. Andreja Terpotec, univ. dipl. ekon.

Mentorica v podjetju: Majda Barlič

Lektor: Nikita Jaklič, mag. slov. jez. in knjiž.

Maribor, 2022

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA

Podpisana Simona Šinkovec, sem avtorica diplomskega dela z naslovom NAČRTOVANJE TRAJNOSTNEGA POROČANJA V IZBRANEM PODJETJU NA PODLAGI OKOLJSKEGA STANDARDA GRI 300, ki sem ga napisala pod mentorstvom dr. Andreje Terpotec, univ. dipl. ekon.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predloženo delo izključno rezultat mojega dela,
- sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia Maribor,
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del oz. misli, kot moje lastne kaznivo po Zakonu o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15 in 63/16 – ZKUASP); prekršek pa podleže tudi ukrepom Višje strokovne šole Academia Maribor skladno z njenimi pravili,
- skladno z 32.a členom ZASP dovoljujem Višji strokovni šoli Academia Maribor objavo diplomskega dela na spletnem portalu šole.

Maribor, junij 2022

Podpis študentke:

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem za pomoč Zelenemu omrežju študentov Zelena Slovenija in mag. Vanesi Čajni iz podjetja Fitmedia, d. o. o., ki me je usmerjala v začetniških korakih in odgovorila na vsa moja vprašanja na poti do trajnostnega poročila.

POVZETEK

Ekosocializem je nova trajnostna perspektiva, ki spodbuja konkretne sistemske spremembe, s katerimi postavlja človeka in planet na prvo mesto. Usmerja k politikam, ki temeljijo na nefinančnih kriterijih, kot so družbene potrebe, dobro počutje posameznika in ekološko ravnovesje. Postavlja strukturne spremembe v ekonomiji, ki bi z demokratičnim okoljskim planiranjem vzpostavile družbeno in ekološko prosperiranje.

Trajnostno poročanje je po trenutni evropski zakonodaji obvezno za velika podjetja nad 500 zaposlenimi, ki morajo v svojem letnem ali ločenem poročilu razkriti ustrezne in koristne informacije, pomembne za razumevanje njihovega razvoja, uspešnosti, položaja in učinka njihovih dejavnosti. Ustrezno razkrivanje nefinančnih informacij je bistveno za trajnostno financiranje. V pripravi je tudi nova evropska Direktiva za korporativno poročanje, ki bo sprejeta do konca leta 2022.

Trajnostno (okoljsko in zeleno) računovodstvo za trajnostno poročanje je sodobno področje računovodstva, ki v Sloveniji še ni dovolj razširjeno v praksi podjetij. Za dober menedžment je pomembno poznavanje računovodskih znanj in pa širši pogled na problematiko, ki zadeva razvoj podjetja. Trajnostno računovodstvo obsega tri temeljna področja poročanja, ekonomsko, družbeno in okoljsko. Pogoj za vzpostavitev trajnostnega računovodstva je preusmeritev podjetja v trajnostni razvoj. Trajnostni razvoj pomeni skladno integracijo ekonomske, okoljske in družbene učinkovitosti podjetja. Uvajanje trajnostnega poročanja v podjetje pomeni tudi uvajanje sprememb na (nova zelena) delovna mesta.

GRI (ang. *Global Reporting Initiative*) je globalna iniciativa za trajnostno poročanje in neodvisna mednarodna organizacija s sedežem v Amsterdamu na Nizozemskem. Postavila je mednarodne Standarde GRI za trajnostno poročanje, katerih glavni namen je zagotoviti transparentnost, kako organizacije prispevajo k trajnostnemu razvoju. V diplomskem delu smo se osredotočili na pripravo trajnostnega poročila za izbrano podjetje s poudarkom na okoljskem poročanju na podlagi Standarda GRI 300. Izdelali smo seznam materialnih tem in predlog trajnostnega poročila za izbrano podjetje.

Ključne besede: *trajnostni razvoj, trajnostno računovodstvo, trajnostno poročanje, trajnostno poročilo, okoljski standard GRI 300*

ABSTRACT

SUSTAINABILITY REPORTING PLANNING FOR SELECTED ORGANISATION IN COMPLIANCE WITH THE ENVIRONMENTAL STANDARD GRI 300

Ecosocialism is the new sustainable perspective, which encourages particular systemic changes, which put people and planet first. It directs towards policies, based on the nonfinancial criteria, like social needs, wellbeing of every individual and ecological balance. It establishes structural changes in economy, which would establish social and ecological prosperity by democratic environmental planning. Sustainable reporting is in accordance with the actual European legislation obligatory for large companies with over 500 employees, which have to disclose adequate and useful information in its annual or separated report, necessary for understanding progress, prosperity, position and impact of their activities. Adequate disclosure of the nonfinancial information is fundamental for sustainable financing.

The new European Directive for corporate reporting is in preparation and will be accepted until the end of 2022. Sustainable (environmental and green) accounting for sustainable reporting is a contemporary field of accounting, which has not yet been fully established in companies' practice in Slovenia. What is important for a good management is a good knowledge of accounting and larger view on the issues concerning company's progress. Sustainable accounting includes three fundamental fields of reporting, economic, social and environmental. The condition for establishing sustainable reporting is redirecting a company to a sustainable development. Sustainable development means integration of the economic, environmental and social effectiveness of the company. Implementing sustainable reporting inside a company means initiation of the changes to the new (green) workplaces. GRI (ang. *Global Reporting Initiative*) is a global initiative for sustainable reporting and independent international organisation based in Amsterdam, the Netherlands. It has set the international GRI Standards for sustainable reporting. Their fundamental purpose is to provide transparency, how organisations contribute to sustainable development. In this assignment we have focused on the preparation of the sustainable report for the selected company with the emphasis on the environmental reporting in accordance with Standard GRI 300. We have determined Material topics and the proposition of sustainable report for the selected company.

Keywords: *Sustainable development, Sustainable accounting, Sustainable reporting, Sustainability report, Standard GRI 300*

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	6
1.1	OPIS PODROČJA IN OPREDELITEV PROBLEMA	6
1.2	NAMEN, CILJI IN OSNOVNE TRDITVE	6
1.3	PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE	7
1.4	UPORABLJENE RAZISKOVALNE METODE	7
2	TRAJNOSTNO POROČANJE	8
2.1	EKOSOCIALIZEM	8
2.2	TRAJNOSTNO RAČUNOVODSTVO	9
2.3	TRAJNOSTNO POROČANJE	9
2.4	DIREKTIVE IN SMERNICE EVROPSKE ZAKONODAJE	10
2.5	OKOLJSKI TEMATSKI VIDIKI TRAJNOSTNEGA POROČANJA	11
2.6	KAZALNIKI USPEŠNOSTI PODJETJA Z OKOLJSKIMI TEMATSKIMI VIDIKI	12
2.7	PRIMERI DOBRE PRAKSE V SLOVENIJI IN EVROPSKI UNIJI	12
3	GRI STANDARDI	15
3.1	DEFINICIJA	15
3.2	GRI OKOLJSKI STANDARD 300	15
3.3	PRIMER TRAJNOSTNEGA POROČILA ZA LETO 2021	16
4	PRAKTIČNI DEL: TRAJNOSTNO POROČANJE: STANDARD GRI 300	20
4.1	NAČRTOVANJE TRAJNOSTNEGA OKOLJSKEGA POROČANJA S Poudarkom NA STANDARDU GRI 300	20
4.2	ANALIZA STANDARDA GRI 300 NA PRIMERU IZBRANEGA PODJETJA X	23
4.3	NAČRTOVANJE EVIDENC PO STANDARDU GRI 300 ZA IZBRANO PODJETJE X	24
4.4	PREDLOGI ZA TRAJNOSTNO POROČILO PODJETJA X	24
5	KROVNA TEMA: SPREMEMBE NA DELOVNEM MESTU	26
5.1	ORGANIZACIJA SKUPINE ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ PODJETJA	26
5.2	KADRI ZA TRAJNOSTNO POROČANJE	27
5.3	SPREMEMBE NA DELOVNEM MESTU: OKOLJSKI RAČUNOVODJA	27
6	REZULTATI	28
6.1	IZDELAVA TRAJNOSTNEGA POROČILA ZA IZBRANO PODJETJE	28
6.2	PREDLOGI IN PRIPOROČILA	39
7	SKLEP	40
8	LITERATURA IN VIRI	42

9	PRILOGE	

KAZALO SLIK

SLIKA 1: TRAJNOSTNI TRIKOTNIK Z INTEGRACIJO TREH CILJEV TRAJNOSTNEGA RAZVOJA	9
SLIKA 2: CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA PODJETJA DO LETA 2028.....	18
SLIKA 3: CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA.....	15
SLIKA 4: SHEMA STRATEGIJE RAZVOJA SLOVENIJE 2030	15

KAZALO TABEL

TABELA 1: PRIMERJALNA TABELA TRAJNOSTNIH POROČIL ZA IZBRANA PODJETJA ZA LETO (2019) 2020	14

KAZALO GRAFIKONOV

GRAFIKON 1: POSTOPEK DOLOČANJA MATERIALNIH TEM	23

1 UVOD

1.1 *Opis področja in opredelitev problema*

Področje raziskovanja je trajnostno okoljsko računovodstvo in trajnostno poročanje za podjetja, s poudarkom na pripravi poročila za izbrano podjetje po okoljskem standardu GRI 300. Trajnostno (okoljsko in zeleno) računovodstvo za trajnostno poročanje je sodobno področje računovodstva, ki v Sloveniji še ni dovolj razširjeno v praksi podjetij. Za dober menedžment je pomembno poznavanje računovodskih znanj in pa širši pogled na problematiko, ki zadeva trajnostni (okoljski, ekološki) razvoj podjetja. Temeljna raziskovalna vprašanja diplomskega dela so naslednja: Kaj je trajnostno poročanje, zakaj je pomembno, za katera podjetja je obvezno? Kakšno vlogo ima trajnostno (okoljsko in zeleno) računovodstvo pri trajnostnem poročanju? Katera aktualna zakonodaja določa trajnostno poročanje v Sloveniji in EU (direktive, smernice, standardi) in kakšne so trenutne smernice za nefinančno poročanje? Pregled primerov dobre prakse iz tujine, modelov trajnostnega poročanja v EU in primerov trajnostnih poročil. Zanimalo nas bo, kako je organizirano trajnostno poročanje v podjetju in kako se napiše trajnostno poročilo v Letno poročilo podjetja. Kakšno vlogo ima pri tem (okoljsko) računovodstvo in kako naj se organizira (evidence)? V praktičnem delu sledi primer izdelave trajnostnega poročila na primeru izbranega podjetja s poudarkom na okoljskem standardu GRI 300. Izbrano področje je zelo pomembno, saj je trajnostni razvoj prioriteta sodobnega časa, v to se usmerjajo evropske direktive in globalne iniciative, zelena usmeritev pa je edina prava pot v prihodnost poslovanja.

1.2 *Namen, cilji in osnovne trditve*

Glavni namen diplomskega dela je najprej proučevanje vloge, ki jo ima trajnostno okoljsko računovodstvo pri trajnostnem poročanju in razvoju podjetja. Zatem, katere spremembe na delovnem mestu so pomembne za vpeljavo trajnostnega poročanja in na koncu pripraviti predloge za trajnostno poročilo za izbrano podjetje.

Cilji:

- Teoretična opredelitev področja trajnostnega (okoljskega/zelenega) računovodstva in trajnostnega poročanja na primeru smernic, standardov, zakonodaje in dobre prakse EU.

- Ugotovitev, katera podjetja že imajo trajnostno poročanje in kako ga izvajajo, katere podatke zbirajo in kako jih pripravijo za Letno poročilo (Slovenija in EU).
- Načrtovanje vodenja evidenc za trajnostno okoljsko računovodstvo v izbranem podjetju za pripravo trajnostnega poročila na podlagi okoljskega standarda GRI 300 (z namenom, da se pripravijo predlogi za nove trajnostne rešitve za trajnostni razvoj podjetja in podpora vpeljevanju trajnostnega okoljskega poročanja).

Hipoteze/trditve diplomskega dela:

- **H1:** S trajnostnim poročanjem lahko podjetje zmanjša svoj negativen vpliv na okolje.
- **H2:** Za sestavo trajnostnega poročila podjetje potrebuje strokovni kader različnih profilov.
- **H3:** S trajnostnim poročanjem lahko podjetje nadzoruje in znižuje svoje stroške.

1.3 Predpostavke in omejitve

Omejitve diplomskega dela: določeni zbrani podatki in načini vodenja evidenc bodo lahko poslovna skrivnost izbranega podjetja, z dovoljenjem pa bomo lahko prosto razpolagali s podatki v Letnih poročilih, ki so javno objavljeni na portalu Ajpes in spletni strani podjetja.

1.4 Uporabljene raziskovalne metode

Za raziskovalni pristop v diplomskem delu bomo uporabili študij literature in virov ter samostojno zbiranje informacij in podatkov iz prakse z dovoljenjem izbranega podjetja. Zbrane podatke bomo metodološko analizirali po modelu trajnostnega poročanja in pripravili za pisanje poročila.

2 TRAJNOSTNO POROČANJE

2.1 Ekosocializem

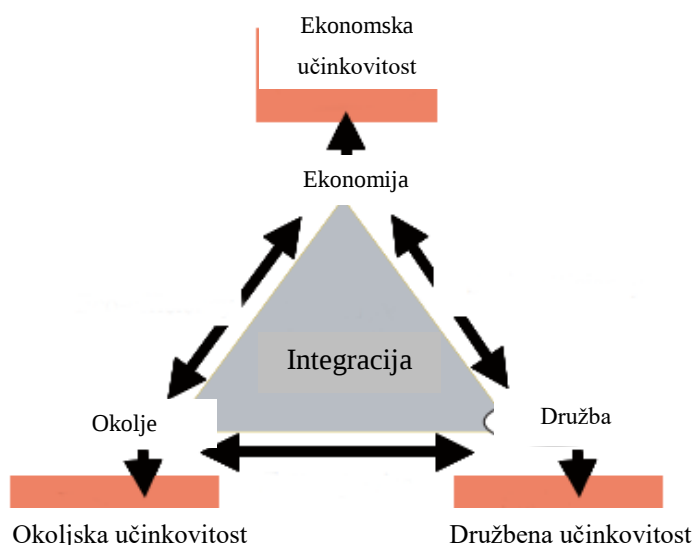
Kapitalistični sistem, ki deluje zgolj zaradi maksimizacije dobička in se ne ozira na družbene in ekološke posledice, ne more voditi v pravično in trajnostno prihodnost. Kapitalistična definicija razvoja, ki temelji na neprestani usmerjenosti v tržno rast in kvantitativno širjenje, je destruktiven proces. Neomejena akumulacija kapitala, brutalna kompeticija, izkoriščanje delovne sile in naravnih virov planetarnega okolja je trajnostno nevzdržno, človeško vrsto pa potiska na rob izumrtja. Zato mora človeška družba, če želi preživeti, prevzeti nadzor in odločanje nad svojim razvojem. Ekosocializem je nova radikalna alternativna perspektiva, ki postavlja na prvo mesto družbeno in ekološko blagostanje. Potrebujemo konkretne sistemske spremembe (t. i. *Great Transition*), ki vključujejo npr. krajši delovni čas in fokus na proizvodnjo za avtentične človeške potrebe namesto vzpodbujanja neomejenega potrošništva. Tako bi na novo osmislili človeško eksistenco, preusmeritev iz pomembnosti »imeti« v pomembnost »biti« pa bi človeštvu dali večji občutek svobode (Löwy, 2018).

Ekosocializem usmerja k politikam, ki temeljijo na nefinančnih kriterijih, kot so družbene potrebe, dobro počutje posameznika, ekološko ravnoesje. Problematičen je prevladujoč tip potrošništva, ki proizvaja ogromne količine odpadkov in vzpodbuja kompulzivno nakupovanje vsega novega, kar trg ponuja in je trenutno »moderno«, kar je vsakokratna umetno ustvarjena potreba oglaševalske industrije. Nova družba prihodnosti bi se osredotočala na zadovoljevanje zgolj svojih avtentičnih potreb: voda, hrana, oblačila, bivališče in osnovne storitve, kot so zdravstvo, izobrazba, transport in kultura (Löwy, 2018).

Ekosocializem je gibanje, ki je relativno novo, nekateri temelji pa izhajajo iz teorij Marxa in Engelsa, ki jih aktivisti znova odkrivajo in iščejo radikalne strukturne spremembe v ekonomiji, ki bi z demokratičnim okoljskim planiranjem postavile človeka in planet na prvo mesto. Demokratično okoljsko planiranje pomeni, da bi družba sama odločala o ekonomiji, npr. da morajo biti določeni sektorji zavrti (npr. ekstrakcija fosilnih goriv, ki spodbuja podnebno krizo). Zato je treba odločanje preusmeriti od bank in kapitalističnih korporacij, ki trenutno prevladujejo, in ga postaviti v domeno javnosti. Družba sama, in ne samo peščica oligarhije zasebnih lastnikov, veleposestnikov ali tehnološko-birokratske elite se mora odločiti, kaj se bo proizvajalo, v katere investicije se bo vlagalo – z direktnim glasovanjem (Löwy, 2018).

2.2 Trajnostno računovodstvo

Trajnostno računovodstvo (Bergant, 2016), (ang. *sustainability accounting*) je trenutno najvišja stopnja v razvoju računovodstva¹, ki obsega tri temeljna področja poročanja (ang. *triple bottom line reporting*) – ekonomsko, družbeno in okoljsko. Pogoj za vzpostavitev trajnostnega računovodstva je preusmeritev podjetja v trajnostni razvoj (ang. *sustainable development*). Trajnostni trikotnik (ang. *sustainability triangle*) (Slika 1) prikazuje tri cilje trajnostnega razvoja, ki prikazujejo uspešnost podjetja. Trajnostni razvoj pomeni skladno integracijo ekonomske, okoljske in družbene učinkovitosti podjetja (Schaltegger & al., 2006).

Slika 1: Trajnostni trikotnik z integracijo treh ciljev trajnostnega razvoja

Vir: (Schaltegger & al., 2006).

2.3 Trajnostno poročanje

Letno poročilo podjetja je predvsem dokument, v katerem podjetje predstavi svoje finančne rezultate, dosežene cilje preteklega poslovnega leta in razkrije vizijo svojega delovanja v prihodnosti. S povečanjem interesa javnosti glede okoljskega, družbenega in etičnega delovanja podjetij so ta pričela vključevati v svoja letna poročila tudi nefinančne informacije o svojih ekonomskih, okoljskih in družbenih učinkih, ki sestavljajo trajnostno poročilo (Pustotnik, 2016).

¹ Razvoj računovodstva je potekal od tradicionalnega preko finančnega in stroškovnega, poslovskega in kritičnega do družbeno odgovornega računovodstva in nazadnje k trajnostnemu (Bergant, 2017).

Po evropskih Smernicah za nefinančno poročanje (2017) za določena velika podjetja nad 500 zaposlenimi veljajo zahteve o razkritju nefinančnih informacij, za mala in srednja podjetja pa to ni obvezno, ker bi lahko bili s tem povezani stroški večji od koristi. Velikim podjetjem ni treba objaviti podrobnega poročila, morajo pa razkriti ustrezne in koristne informacije, pomembne za razumevanje njihovega razvoja, uspešnosti, položaja in učinka njihovih dejavnosti (Smernice za nefinančno poročanje, 2017). Informacije se po evropski Direktivi lahko razkrijejo samo na ravni skupine in ne nujno na ravni podjetja znotraj skupine, pri čemer se lahko podjetja sama odločijo za način poročanja, ali bodo imele ločeno trajnostno poročilo ali ne.

Nefinančne informacije trajnostnega poročanja oz. njihovo ustrezno razkrivanje je bistven element za trajnostno financiranje. Evropska komisija je ustanovila strokovno skupino na visoki ravni za financiranje trajnostnega razvoja za pripravo celovite strategije EU o trajnostnem financiranju v okviru unije kapitalskih trgov (Smernice za nefinančno poročanje, 2017).

2.4 Direktive in Smernice evropske zakonodaje

Direktiva EU o razkritju nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti nekaterih velikih podjetij in skupin, Direktiva 2014/95/EU (v nadaljevanju: Direktiva 1) je bila sprejeta s strani Evropskega parlamenta in Sveta (6. 12. 2014), pri čemer je spremenila Direktivo 2013/34/EU O letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij.

Na podlagi Direktive 1 so bile sprejete Smernice Evropske komisije za nefinančno poročanje (2017/C 215/01), ki podajajo metodologijo za poročanje o nefinančnih informacijah in lahko predstavljajo dobro prakso za podjetja, ki so dolžna razkrivati nefinančne informacije, vključno s podjetji, ki se za to odločijo prostovoljno. Namen teh smernic je pomagati podjetjem pri pripravi trajnostnega poročila in pri razkrivanju *»kakovostnih, ustreznih, koristnih, skladnih in primerljivejših nefinančnih informacij (povezanih z okoljskimi in družbenimi vprašanji ter vprašanji upravljanja) na način, ki spodbuja odporno in trajnostno rast in zaposlovanje ter zainteresiranim stranem zagotavlja preglednost«* (Smernice za nefinančno poročanje, 2017, str. 4).

2.5 Okoljski tematski vidiki trajnostnega poročanja

V Členu 1 Direktive 1 so določeni tematski vidiki, ki morajo biti vključeni v izjavo o nefinančnem poslovanju v poslovnem poročilu podjetja, in sicer najmanj informacije o okoljskih, socialnih in kadrovskih zadevah, spoštovanju človekovih pravic in zadevah v zvezi z bojem proti korupciji in podkupovanju (Smernice za nefinančno poročanje, 2017). V diplomskem delu se osredotočamo na okoljski tematski vidik trajnostnega poročanja. Od podjetij se pričakuje, da bodo razkrila »ustrezne informacije o dejanskih in morebitnih učinkih poslovanja na okolje« (Smernice za nefinančno poročanje, 2017, str. 14) in prikazala, kako te »sedanje in predvidljive okoljske zadeve vplivajo na razvoj, uspešnost ali položaj podjetja« (Smernice za nefinančno poročanje, 2017, str. 14).

Okoljske zadeve podjetja so lahko naslednje (Smernice za nefinančno poročanje, 2017):

- bistvene informacije o preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja,
- vpliv rabe energije na okolje,
- neposredne in posredne emisije podjetja v zrak, vključno z emisijami toplogrednih plinov, strupenih snovi in snovi, ki povzročajo zakisljevanje in evtrofikacijo itd.,
- raba in varstvo naravnih virov (npr. tal in vode) ter s tem povezano varstvo biotske raznovrstnosti,
- ravnanje z odpadki,
- vplivi prevoza ali uporabe in odlaganja proizvodov in opustitev opravljanja storitev na okolje ter
- razvoj ekoloških proizvodov in storitev.

Podjetja lahko bistvene informacije o okoljskih zadevah razkrijejo tudi na podlagi metodologij, ki so določene v posebni zakonodaji. Npr. obveznosti, ki jih določajo druge direktive EU (Direktiva o industrijskih emisijah, sistem za trgovanje z emisijami, Direktiva o vodah, Direktiva o odlagališčih odpadkov, REACH, Direktiva o izrabljenih vozilih, Direktiva o odpadni električni in elektronski opreми ter omejevanju nevarnih snovi) ter Evropski register izpustov in prenosov onesnaževal. Ali, na primer, z metodama za določitev okoljskega odtisa izdelkov ali organizacij (po Prilogi k Priporočilu Komisije 2013/179/EU). Ti dve metodi podjetjem omogočata, da za vsak proizvod ali celotno organizacijo opredelijo oceno njihovega življenjskega kroga in pri tem opredelijo najpomembnejše vplive in posledično njihove postopke in emisije vzdolž oskrbovalne verige, in poročajo o svojih vplivih na okolje (Smernice za nefinančno poročanje, 2017).

2.6 Kazalniki uspešnosti podjetja z okoljskimi tematskimi vidiki

Podjetje lahko trajnostno poroča na način naslednjih ključnih kazalnikov uspešnosti z naslednjimi okoljskimi tematskimi vidiki (Smernice za nefinančno poročanje, 2017):

- kazalnik energetske učinkovitosti in njene izboljšave,
- kazalnik porabe energije iz neobnovljivih virov in energetske intenzivnosti,
- kazalnik emisij toplogrednih plinov v metričnih tonah ekvivalenta CO₂ in intenzivnosti toplogrednih plinov,
- kazalnik emisij drugih onesnaževal (v absolutni vrednosti in kot intenzivnost),
- kazalnik pridobivanja naravnih virov,
- kazalnik učinkov in odvisnosti od naravnega kapitala ter biotske raznovrstnosti,
- kazalnik ravnanja z odpadki (npr. stopnje recikliranja).

Od podjetij se pričakuje, da bodo razkrila bistvene nefinančne informacije tudi v zvezi z oskrbovalno verigo, ki so pomembne za splošno razumevanje oskrbovalne verige in pomembno vplivajo na upravljanje, razvoj, uspešnost in položaj ali učinek njihovih dejavnosti. Ključni kazalnik uspešnosti podjetja je lahko tudi spremljanje dobaviteljev v zvezi z naslednjimi okoljskimi zadevami (Smernice za nefinančno poročanje, 2017):

- emisijami toplogrednih plinov idr. vrstami onesnaževanje vode in okolja,
- krčenjem gozdov idr. tveganji, ki so povezana z biotsko raznovrstnostjo.

2.7 Primeri dobre prakse v Sloveniji in Evropski uniji

Na področju trajnostnega poročanja se v letu 2022 sprejema nova evropska zakonodaja, in sicer nova EU Direktiva za korporativno poročanje (Corporate Sustainability Reporting Directive ali v nadaljevanju CSRD²) (Modic, 2022), ki spreminja Direktivo 1. Predlog Evropske komisije je bil sprejet 21. aprila 2021, prvi osnutek bo pripravljen do sredine leta 2022, sprejet pa predvidoma do konca leta 2022. Cilji novega predloga CSRD (2021) so izboljšati poročanje o trajnostnosti in podjetjem omogočiti učinkovito zadovoljevanje naraščajočega povpraševanja po informacijah o trajnostnosti z najnižjimi možnimi stroški in hkrati olajšati pridobivanje informacij, ki jih za namene poročanja potrebujejo od svojih poslovnih partnerjev (dobaviteljev,

---

² Direktiva Evropskega parlamenta in sveta o spremembi Direktive 2013/34/EU, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Uredbe (EU) št. {SEC(2021) 164 537/2014 glede poročanja podjetij o trajnostnosti.

strank in podjetij, v katera investirajo). S tem bi bolje izkoristili potencial enotnega evropskega trga in prispevali k prehodu k popolnoma trajnostnemu in vključujočemu gospodarskemu in finančnemu sistemu v skladu z evropskim zelenim dogovorom in cilji trajnostnega razvoja OZN (CSRD, 2021).

Cilj tega predloga (CSRD, 2021) je tudi zagotoviti, da so zahteve glede poročanja za podjetja skladne s taksonomijo, kar bo doseženo z novimi predlaganimi standardi poročanja o trajnostnosti. Podjetja bodo morala razkrivati informacije v skladu s kazalniki, ki bodo prikazovali, koliko so dejavnosti podjetja v skladu s taksonomijo okoljsko trajnostne, upoštevati merila za pregled in pragove za ne bistveno škodovanje. V primerjavi z zahtevami glede poročanja o trajnostnosti iz Direktive 1 so glavne novosti tega predloga (CSRD, 2021) naslednje:

- razširitev področja uporabe zahtev glede poročanja na dodatna podjetja, vključno z vsemi velikimi podjetji in podjetji, ki kotirajo na borzi (razen mikropodjetij, ki kotirajo na borzi),
- zahteva po dajanju zagotovil o zanesljivosti informacij o trajnostnosti,
- podrobnejša opredelitev informacij, o katerih bi morala podjetja poročati, in zahteva, da poročajo v skladu z obveznimi standardi EU za poročanje o trajnostnosti,
- zagotavljanje, da so vse informacije objavljene kot del poslovnih poročil podjetij in razkrite v digitalni, strojno berljivi obliki.

Nova direktiva CSRD (Modic, 2022) bo povečala število podjetij, ki bodo zavezana k trajnostnemu poročanju iz sedanjih 11.700 na ok. 50.000. To so vsa podjetja EU, ki izpolnjujejo dva od treh kriterijev:

- da imajo več kot 250 zaposlenih in/ali več kot 40 milijonov evrov prihodka in/ali več kot 20 milijonov evrov kapitala,
- da kotirajo na borzi, vključno z malimi in srednjimi (razen mikro podjetij).

Nova direktiva CSRD (Modic, 2022) bo torej uvajala podrobnejše zahteve za poročanje in zahtevo po poročanju v skladu z obveznimi standardi EU o trajnostnem poročanju. Zahtevala bo revizijo sporočenih informacij, in da podjetja razkrite informacije digitalno 'označijo' tako, da so strojno berljive in se zbirajo v enotno evropsko dostopno točko, predvideno v akcijskem načrtu zveze kapitalskih trgov. Zahtevala bo tudi poročanje o t. i. dvojni bistvenosti (ang. *double materiality*), kar pomeni, da bodo podjetja morala poročati o tem, kako trajnostna vprašanja vplivajo na poslovanje in kakšen vpliv ima podjetje na družbo in okolje.

Trajnostno poročanje v Sloveniji imajo po trenutno še veljavni zakonodaji (april in maj 2022) velika podjetja nad 500 zaposlenimi, za katera smo v diplomskem delu pripravili pregled izbranih trajnostnih letnih poročil, in sicer za podjetja Telekom, Petrol, Luka Koper, Engrotuš, in Spar (2019) za leto 2020.

Tabela 1: Primerjalna tabela trajnostnih poročil za izbrana podjetja za leto (2019) 2020

Značilnosti:	Telekom	Petrol	Luka Koper	Engrotuš, d. d.	Spar
Leto poročanja	2020	2020	2020	2020	2019
Trajnostno poročilo je del letnega poročila.	✓		✓	✓	
Trajnostno poročilo je samostojno poročilo.		✓			✓
Kazalniki poročanja po Standardih GRI 300 (✖ = Podjetje o tem ne poroča.)					
301 Materiali	✖	301-1 301-2	✖	✖	301-2
302 Energija	302-1 302-4	302-1 302-2 302-3 302-4 302-5	302-1 302-2 302-3 302-4	✖	302-1 302-4 302-5
303 Voda in odpadne vode	303-1 303-2	303-1 303-2 303-3 303-4 303-5	303-1 303-2 303-3 303-4 303-5	✖	303-1
304 Biodiverziteta	304-1 304-3 304-4	304-2	304-1 304-2 304-3 304-4	✖	✖
305 Emisije v zrak	305-1 305-2 305-3	305-2 305-3 305-4 305-5	305-1 305-2 305-6 305-7	✖	✖
306 Odplake in odpadki	306-2	306-1 306-2 306-3 306-4 306-5	306-2 306-3 306-4 306-5	✖	306-1 306-2
307 Okoljska skladnost	307-1	✖	307-1	✖	✖
308 Okoljska ocena dobaviteljev	✖	308-1	308-2	✖	308-1

Vir: (Letna poročila izbranih slovenskih podjetij za leto (2019) 2020)

3 GRI STANDARDI

3.1 Definicija

Organizacije s svojimi dejavnostmi in poslovnimi odnosi povzročajo določene ekonomske, okoljske in družbene vplive, s tem pa lahko negativno ali pozitivno prispevajo k trajnostnemu razvoju. Trajnostni razvoj pomeni razvoj, ki bo zadovoljeval sedanje potrebe, ne da bi s tem ogrozil sposobnosti zadovoljevanja potreb prihodnjih generacij. Glavni namen trajnostnega poročanja z uporabo GRI standardov je zagotoviti transparentnost, kako organizacije prispevajo k trajnostnemu razvoju. Omogočajo jim vpogled v svoje najvidnejše ekonomske, okoljske in družbene učinke ter načine njihovega upravljanja. Večja transparentnost delovanja organizacije povečuje njeno odgovornost. GRI standardi lahko organizaciji omogočijo večjo konsistentnost in kredibilnost trajnostnega poročanja. To jim omogoča globalno primerljivost in olajšuje sprejemanje odločitev na področju trajnostnega razvoja (GRI (Global Reporting Initiative), 2021).

GRI (ang. *Global Reporting Initiative*) je globalna iniciativa za trajnostno poročanje in neodvisna mednarodna organizacija s sedežem v Amsterdamu na Nizozemskem. Postavila je mednarodne Standarde GRI za trajnostno poročanje, ki se najpogosteje uporabljajo po vsem svetu in jih redno posodablja. V diplomskem delu smo se osredotočili na uporabo okoljskega standarda GRI 300 na podlagi Consolidated Set of the GRI Standards 2021 (2021), ki velja od 5. 10. 2021.

3.2 GRI okoljski Standard 300

Na podlagi dokumenta Consolidated Set of GRI Sustainability Reporting Standards 2016 (GRI (Global Reporting Initiative), 2016) in Consolidated Set of the GRI Standards 2021 okoljski standard GRI 300 (2016–2020) sestavlja 8 tematskih standardov³:

- **GRI 301: Materiali, 2016,**
- **GRI 302: Energija, 2016,**
- **GRI 303: Voda, 2016/Voda in Odpadne vode, 2018,**

---

³ Nekateri veljajo od leta 2016, drugi so bili do 2021 nekoliko posodobljeni.

- **GRI 304: Biodiverziteta, 2016,**
- **GRI 305: Emisije, 2016,**
- **GRI 306: Odplake in odpadki, 2016/Odpadki, 2020,**
- **GRI 307: Okoljska skladnost, 2016,**
- **GRI 308: Okoljska ocena dobaviteljev, 2016.**

3.3 Primer trajnostnega poročila za leto 2021

Za v diplomskem delu izbrano podjetje je prvič o svojem trajnostnem razvoju poročalo njihovo krovno podjetje za leto 2021. Za izbrano podjetje kot družbo v skupini načrtujejo trajnostno poročanje za leto 2022, ki bo kot del poslovnega poročila objavljeno do konca marca 2023. Krovno podjetje ima za leto 2021 pripravljeno trajnostno poročilo na 25 straneh v okviru poslovnega poročila, pod posebnim poglavjem Trajnostni razvoj (Letno poročilo izbranega podjetja za leto 2021, 2021).

Pri pripravi trajnostne strategije so se držali smernic po svojem Kodeksu ravnanja (2021), po katerem si prizadevajo razvijati, proizvajati in ponujati izdelke in storitve, s katerimi lahko prispevajo k trajnostnemu razvoju podjetja. Pri tem bodo sledili okoljskim predpisom in nenehnim izboljšavam okoljske učinkovitosti izdelkov in storitev in zmanjševanju negativnih učinkov svojega delovanja. Hkrati se bodo zavzemali tudi za doseganje visokih standardov glede dobrega počutja živali in bodo pri tem upoštevali vse lokalne zakone in predpise, v kolikor zadevajo njihovo poslovanje. Postavili so tri stebre trajnostnega razvoja: poslovati odgovorno, povezovalno in okolju prijazno za dobro družbe kot celote, posameznika in skupnega planeta, ter jih uskladili s svojimi deležniki. Trajnostne prioritete, zastavljene v poročilu za leto 2021, bodo vključili v novo strategijo 2023–2028 kot cilj za merjenje in poročanje o svojih zavezah trajnostnemu razvoju. Za trajnostno upravljanje podjetja je odgovorna uprava, ki je preverila in odobrila trajnostne zaveze, ki so del trajnostnega poročila. Zavezala se je preverjati zastavljene cilje enkrat letno in o tem poročati nadzornemu svetu družbe (Letno poročilo izbranega podjetja za leto 2021, 2021).

Trajnostno poročilo podjetja za leto 2021 je bilo pripravljeno v skladu s Standardi GRI – osnovna verzija. V naslednjih letih ga bodo dopolnjevali in razširjali na svoje družbe v skupini. Na podlagi svoje trajnostne strategije so do leta 2028 opredelili bistvena trajnostna področja. V proces priprave so bili vključeni vsi oddelki, vključno z vodstvom. Poročanje je poudarjalo

transparentnost, bistvenost, vključevanje deležnikov in trajnostni kontekst. Pri podajanju vsebine so upoštevali uravnoteženost, primerljivost, točnost, jasnost in zanesljivost podatkov. Opredelili so naslednje Kazalnike Standardov GRI 300 kot bistvene (Letno poročilo izbranega podjetja za leto 2021, 2021):

– **Materiali**

- 301-1 Uporabljeni materiali
- 301-2 Uporabljeni reciklirani vhodni materiali

– **Energija**

- 302-1 Poraba energije znotraj organizacije
- 302-2 Poraba energije zunaj organizacije
- 302-3 Energetska odzivnost
- 302-5 Zmanjšanje energetske potrebe za izdelke in storitve

– **Voda in odpadne vode**

- 303-1 Odnos do vode kot skupnega vira
- 303-2 Upravljanje vplivov, povezanih z odvajanjem vode
- 303-4 Izpust vode
- 303-5 Poraba vode

– **Odplake in odpadki**

- 306-1 Odvajanje vode po kakovosti in namembnosti
- 306-2 Odpadki glede na vrsto in metodo odstranjevanja
- 306-4 Prevoz nevarnih odpadkov

– **Okoljska skladnost**

- 307-1 Neupoštevanje okoljske zakonodaje in predpisov

– **Okoljska ocena dobaviteljev**

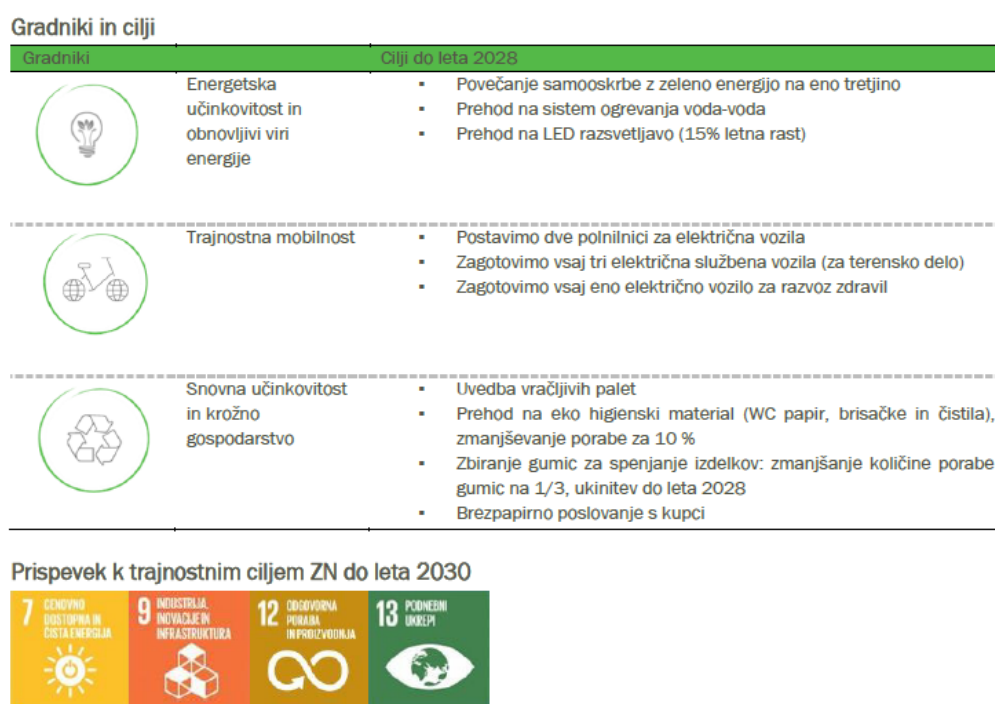
- 308-2 Negativni vplivi na okolje v dobavni verigi in sprejeti ukrepi

Za leto 2021 so dosegli naslednje zastavljene trajnostne cilje. Med okoljskimi zavezami so imeli tudi okoljsko oceno dobaviteljev. Ker sodelujejo z najmanj 15 podjetji, ki že objavljajo svoja

trajnostna poročila, jih niso posebej obravnavali. Glede vplivov na zunanje okolje so opravili meritev svetlobnega sevanja poslovne stavbe v Ljubljani in ugotovili, da je zunanja razsvetljava poslovne stavbe kombinacija led in metal halogenih luči, ki je primerno senčena in svetlobno ne onesnažuje okolja. Podjetje se je zavezalo naslednjim okoljskim ciljem in v letu 2021 doseglo naslednje rezultate (Letno poročilo izbranega podjetja za leto 2021, 2021):

Zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in prispevek k neto ničogljični družbi > podjetje s svojo dejavnostjo neposredno ne vpliva na visoke izpuste CO₂ > jih zmanjšujejo z optimizacijo distribucijskih poti, uvajanjem novih zelenih transportnih sredstev in večanjem lastne proizvodnje elektrike iz sončne energije.

Povečevanje snovne učinkovitosti in krožnega gospodarstva > usmerjeni so k učinkovitemu ravnanju s snovmi s poudarkom na preprečevanju nastajanja odpadkov in v uvajanje trajnostne embalaže.

Slika 2: Cilji trajnostnega razvoja podjetja do leta 2028

Vir: (Letno poročilo izbranega podjetja za leto 2021, 2021)

Trajnostna raba resursov in snovi ter ravnanje z odpadki: Upravljanje energije > za delovanje uporabljajo elektriko za delovanje vseh sistemov in toplotno energijo iz toplovoda za ogrevanje prostorov. Na strehi poslovnega objekta imajo sončno elektrarno moči 375 kW, ki proizvaja dovolj energije za delovne procese, 18 % pa jo oddajo v omrežje.

Upravljanje z vodo > poslovni objekt v Ljubljani je priključen na javno vodovodno omrežje. Vode ne uporabljajo za proizvodnjo, temveč izključno za osebne potrebe. Izkazujejo pozitiven trend racionalne porabe vode. Fekalne vode se odvajajo na ljubljansko kanalizacijsko omrežje, na katero je priključen poslovni objekt, naprej pa v čiščenje na centralno čistilno napravo. Vsa meteorna voda iz objekta se izliva v več ponikovalnic. Preko oljnega lovilca se izliva voda iz asfaltnih površin.

Upravljanje materialov > največ materiala porabijo za embalažo izdelkov. Dobavni proces blaga kupcem izvajajo s povratno plastično embalažo, ki so zaboji. V procesu prepakiranja se uporablja sestavljiva kartonska embalaža in ovijalna folija. Količine uporabljenega materiala so odvisne od količine prodanih izdelkov. V zadnjih treh letih beležijo 30 % dvig količin prodanega in 70 % dvig opremljenega blaga. Trenutno ne uporabljajo recikliranih vhodnih materialov.

Ravnanje z odpadki > v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki dajejo velik poudarek zmanjševanju nastajanja odpadkov in ločenemu zbiranju posameznih frakcij. Najbolj reciklabilne so papirna in kartonska embalaža ter embalaža iz lepenke. Nato plastična embalaža. Količine posameznih kategorij se povečujejo v skladu z rastjo in obsegom poslovanja in povečanja količin prodaje. Kosovni idr. odpadki nastajajo ločeno in občasno v primeru poslovnih dogodkov, kot so adaptacije itd. Zbiranje, transport, reciklažo, predelavo, skladiščenje in odstranjevanje odpadne embalaže in odpadnih snovi opravlja zunanji pogodbeni partner.

Trajnostni transport izdelkov in zaposlenih > Transport izdelkov opravljajo zunanji pogodbeni izvajalci s kombi vozili, ki so vsa na dizelski pogon. Ker razpolagajo z lastno trajnostno energijo iz sonca kot obnovljivega vira, bodo ta vozila postopoma nadomestili z vozili na električni pogon. Po njihovem mnenju trenutno trg še ne ponuja prave alternative električnega kombi vozila. Lokacija poslovne stavbe podjetja v Ljubljani je dostopna zaposlenim z osebnim prevozom kot tudi mestnim avtobusnim prevozom, do bližnje železniške postaje lahko dostopajo z vlakom. V bližini je tudi postajališče BicikeLJ za izposajo koles.

V letu 2021 so zaposleni delali skupno 7.929 dni od doma, pri čemer se je zmanjšalo število prevozov na delo in s tem zmanjševanje izpustov CO₂. V prihodnje je njihov cilj, da delo od doma postane stalna praksa.

4 PRAKTIČNI DEL: TRAJNOSTNO POROČANJE: STANDARD GRI 300

4.1 *Načrtovanje trajnostnega okoljskega poročanja s poudarkom na standardu GRI 300*

Po Vezjak (2016) se podjetjem pri načrtovanju vzpostavitve trajnostnega razvoja priporočajo naslednji koraki. 1 Podjetje se mora najprej resnično zavezati k trajnostnemu in družbeno odgovornemu poslovanju. 2 Opredeliti mora svoje trajnostno poslovanje. 3 Zagotoviti mora enotno razumevanje trajnostnega razvoja med notranjimi in zunanjimi deležniki podjetja. 4 Določiti mora *skupino zaposlenih*, ki se bo ukvarjala posebej s trajnostnim razvojem podjetja. 5 Prepoznavati mora in izboljševati *kompetence svojih zaposlenih* za trajnostno poslovanje. 6 Opredeliti neposredne in posredne vplive svojega poslovanja. 7 Določiti mora ključna področja za trajnostno delovanje: na teh področjih mora ugotoviti *obstoječe stanje*, določiti *izhodiščno stanje* in določiti *usmeritev, strategijo in cilje na tem področju*.

8 Podjetje mora na tej podlagi prepoznavati in ocenjevati tveganja in določiti odzive: določiti notranje informacije za odločanje, pripraviti informacije za notranje potrebe podjetja in pripraviti informacije za zunanje potrebe podjetja. 9 Na koncu pa še zagotoviti proces poročanja in priprave trajnostnega poročila.

Sistem Standardov GRI (2021) je organiziran v tri vrste standardov, ki se določajo zaporedoma po Univerzalnih, Sektorskih in Tematskih standardih. Vsako podjetje svoje trajnostno poročilo izdela najprej po Univerzalnih standardih, nato opredeli svoje trajnostno poročanje po Sektorskih standardih glede na sektor, v katerem deluje. Nazadnje po Tematskih standardih opredeli še svoj seznam Materialnih tem in jim določi Kazalnike standardov glede na področja, za katera vodi evidence za poročanje.

Univerzalni standardi GRI (2021) so razdeljeni na GRI 1 Temelji, GRI 2 Generalne objave in GRI 3 Materialne teme. Po GRI 1 podjetje predstavi svoj namen trajnostnega poročanja, opredeli svoj sistem uporabljenih GRI Standardov in ključne koncepte za trajnostno poročanje. Opredeli tudi zahteve in principe poročanja, ki jih mora upoštevati v svojem trajnostnem poročilu v skladu z GRI Standardi. Po GRI 2 podjetje razkrije svoje dejavnosti, upravljanje in politiko. Te informacije dajejo vpogled v predstavitev in obseg podjetja kot kontekst za razumevanje njegovih učinkov.

Po postopku GRI 3 pa podjetje opredeli svoje Materialne teme, razkritja specifičnih informacij, o katerih bo poročalo na podlagi svojega seznama Materialnih tem, ki so podlaga za izdelavo Kazalnikov standardov za poročanje.

Vsa razkritja informacij po GRI Standardih (2021) imajo svoje zahteve, ki jih mora podjetje upoštevati in po katerih mora poročati. Če tega ne more upoštevati in razkritja informacij ne more objaviti, ker so zahtevane informacije zaupne narave ali objava ni zakonsko dovoljena, potem mora podjetje opredeliti, katerih informacij ne sme objaviti in v poročilu tudi navesti razlog. Če podjetje o določenih informacijah ne more poročati, ker te ne obstajajo, mora v trajnostnem poročilu opredeliti, zakaj te informacije ne obstajajo in kakšne načrte ima za pridobivanje teh informacij. Pomembnejše je, da podjetje opredeli, zakaj določene politike poslovanja nima, kot da jo mora obvezno implementirati.

Po GRI Standardih (2021) podjetje lahko informacije objavi v več formatih, npr. elektronski obliki, papirni tiskani obliki in na eni ali več lokacijah, npr. samostojno trajnostno poročilo, spletna stran, kot del letnega poročila. Vsak GRI Standard ima datum veljavnosti, do katerega se ga mora uporabljati. Za leto 2022 je lahko datum veljavnosti npr. 1. januar 2023, to pomeni, da mora podjetje do tega datuma uporabljati ta standard za informacije, ki jih objavi po tem datumu. Ti datumi so namenjeni organizaciji poročanja po načelih dobre prakse.

Podjetje mora opredeliti tudi svoje ključne koncepte, ki so temelj trajnostnega poročanja. Ključni koncepti so učinki, materialne teme, skrbnost dobrega gospodarja in deležniki oz. predstavniki interesnih skupin. Namen Standardov GRI (2021) je, da podjetje razkrije, kakšne učinke ima na ekonomijo, okolje in družbo, s poudarkom na spoštovanju človekovih pravic kot rezultat dejavnosti podjetja in poslovnih odnosov. Učinek je lahko dejanski ali potencialen, pozitiven ali negativen, dolgoročni ali kratkoročni, namerni ali nenamerni in spremenljiv ali nespremenljiv. Ti učinki predstavljajo prispevek podjetja, negativen ali pozitiven, na trajnostni razvoj. Sicer so vplivi podjetja na ekonomijo, okolje in družbo medsebojno povezani. Učinki podjetja na okolje in ekonomijo imajo lahko negativne posledice na družbo in človekove pravice ali obratno.

V tem diplomskem delu smo se osredotočili na okoljske učinke, ki jih ima izbrano podjetje. Po Standardih GRI (2021) se to nanaša na vpliv, ki ga ima podjetje na živeče organizme in neživo naravo, vključno z vplivi na zrak, zemljo, vodo in ekosisteme. Podjetje ima lahko vpliv na okolje tudi z uporabo svoje energije, zemlje, vode in drugih naravnih virov.

Za **Materialne teme** podjetje identificira, o katerih svojih učinkih bo poročalo, in sicer o tistih, ki predstavljajo najbolj vidne učinke na ekonomijo, okolje in družbo. Za okolje npr. lahko za materialno temo Voda in odpadne vode definira učinke uporabe vode na ekosisteme in dostop do vode za lokalne skupnosti. To podjetju pomaga kohezivno poročati o multiplih učinkih, ki se nanašajo na isto temo. Določanje materialnih tem poteka na podlagi identifikacije in ovrednotenja učinkov, ki vključujejo relevantne deležnike in strokovnjake, in se opravi ločeno od procesa poročanja. Na primer, da ima podjetje veliko porabo energije iz obnovljivih virov, to prispeva k blaženju posledic podnebnih sprememb, na drugi strani pa tudi vpliva na višje operativne stroške zaradi zakonodaje, ki se zavzema za prehod uporabe energije k obnovljivim virom. Vsi učinki podjetja na ekonomijo, okolje in družbo, tudi če se ne pojavijo v času poročanja, bodo enkrat postali finančni učinki. Ti so pomembni za vse deležnike, ki jih zanima dolgoročni finančni uspeh podjetja. Trajnostno poročanje je zato pomembno za poročanje o ustvarjenem finančnem uspehu in vrednosti podjetja. Informacije pomagajo prepoznati finančna tveganja in priložnosti, ki zadevajo finančno ovrednotenje učinkov podjetja. To pomaga sprejemati finančne odločitve.

Za poročanje o **Skrbnosti dobrega gospodarja** podjetje identificira, preprečuje, blaži in odgovarja za to, kako se bo soočalo s svojimi potencialnimi in dejanskimi negativnimi učinki na ekonomijo, okolje in družbo, vključno s človekovimi pravicami. Ovrednoti, ali bo negativne učinke preprečevalo, se jim izogibalo ali jih blažilo s svojimi dejavnostmi.

Deležniki so posamezniki ali interesne skupine, ki vplivajo ali bi lahko vplivale na dejavnosti podjetja. Splošne kategorije deležnikov za podjetja so npr. poslovni partnerji, organizacije civilne družbe, potrošniki, stranke, zaposleni in drugi zunanji sodelavci, vlade, lokalne skupnosti, nevladne organizacije, delničarji in drugi investitorji, dobavitelji, trgovska združenja in ranljive skupine. Interesi deležnikov lahko pozitivno in negativno vplivajo na dejavnosti podjetja. Skrbnost dobrega gospodarja se osredotoča tudi na identifikacijo interesov deležnikov, ki so ali bi lahko negativno vplivali na dejavnosti podjetja.

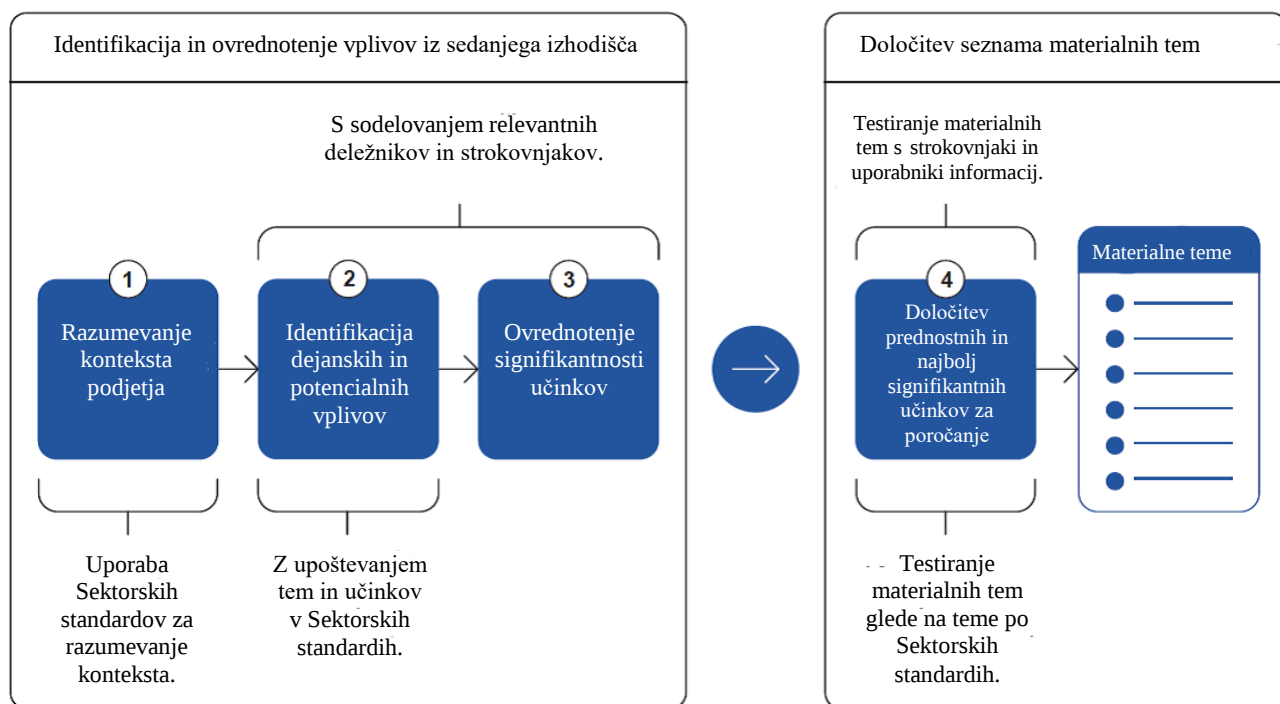
Poročanje v skladu z GRI Standardi 2021 poteka po naslednjem postopku (podrobneje opredeljeno v Prilogi 2) upoštevanja zahtev (*V kolikor podjetje ne more upoštevati vseh 9 zahtev, ne more trditi, da je pripravilo trajnostno poročilo po GRI Standardih.*):

- Zahteva 1: Uveljavljanje principov trajnostnega poročanja v podjetje
- Zahteva 2: Poročanje o razkritjih po GRI 2: Generalna razkritja 2021
- Zahteva 3: Določiti materialne teme

- Zahteva 4: Poročati o razkritjih po GRI 3: Materialne teme 2021
- Zahteva 5: Poročati o razkritjih po GRI Sektorskih standardih za vsako materialno temo
- Zahteva 6: Pripraviti razloge, zakaj podjetje določenih razkritij ne bo imelo objavljenih in za zahteve, ki jih ne more upoštevati
- Zahteva 7: Objaviti GRI seznam vsebine
- Zahteva 8: Pripraviti izjavo o uporabi
- Zahteva 9: Obvestiti organizacijo GRI

4.2 Analiza standarda GRI 300 na primeru izbranega podjetja x

Na podlagi standarda GRI 3: Materialne teme 2021 podjetje določi svoje materialne teme, o katerih bo poročalo, in ki najbolj predstavljajo najbolj vidne učinke podjetja na ekonomijo, okolje in družbo, vključno s človekovimi pravicami. Razkriti mora tudi postopek določanja materialnih tem, seznam določenih tem in njihovo upravljanje. Postopek določanja materialnih tem je prikazan na Grafikonu 1:

Grafikon 1: Postopek določanja materialnih tem

Vir: (Standard GRI 3: Materialne teme 2021)

V diplomskem delu smo se osredotočili na okoljski vidik poročanja za izbrano podjetje, ki ga določa standard GRI 300. Podrobneje smo opredelili materialne teme po področjih, na podlagih katerih podjetje lahko poroča in razloge, zaradi katerih je to relevantno. Seznam Materialnih tem po Standardu GRI 300 je dodan v Prilogi 1.

4.3 Načrtovanje evidenc po standardu GRI 300 za izbrano podjetje x

Za izbrano podjetje smo torej določiti relevantne in signifikatne materialne teme za poročanje v trajnostnem poročilu in načine, na katere bo podjetje zbiralo relevantne informacije za poročanje ter katere evidence bo za to pripravilo, s poudarkom na računovodskih evidencah. Za izbrane materialne teme smo določili vse okoljske materialne teme po Standardu GRI 300. Seznam izbranih Materialnih tem je dodan v Prilogi 1.

4.4 Predlogi za trajnostno poročilo podjetja x

Dodatni predlogi za trajnostno poročanje po GRI Standardih (2021) se nanašajo na usklajevanje trajnostnega poročanja podjetja z drugimi načini poročanja in za povečevanje kredibilnosti. Podjetje naj uskladi svoje trajnostno poročanje z drugim statutarnim in regulatornim poročanjem, še posebej s finančnim. O informacijah naj poroča v enakem obdobju poročanja in za enako skupino subjektov, kot jih pokriva v finančnem poročilu. Informacije naj ravno tako objavi ob istem času kot finančne, v kolikor je to le mogoče. Več načinov je, na katere lahko podjetje poveča svojo kredibilnost trajnostnega poročanja. Z notranjo kontrolo, zunanjimi zagotovitvami – revizijo, deležniki in strokovno podporo.

Notranja kontrola

Podjetje naj vzpostavi notranjo kontrolo za izboljševanje integritete in kredibilnosti svojega trajnostnega poročanja. Notranja kontrola so procesi oz. postopki, ki jih podjetje implementira v svoje upravljanje, da lahko zagotovi doseganje svojih ciljev, in sicer v vsakdanje operacije ali v skladu s funkcijami. Lahko se vzpostavi in vzdržuje notranjo revizijo funkcij kot del procesa upravljanja s tveganji. Po nekateri zakonodaji korporativno upravljanje določa najvišje telo upravljanja, da potrdi ustreznost notranje kontrole podjetja v letnem poročilu. Ta konfirmacija se lahko nanaša samo na ustreznost notranje kontrole za finančno poročanje. Kjer je notranja kontrola nezadostna, naj podjetje to identificira in zagotovi dodatno notranjo kontrolo.

Zunanje zagotovitve – revizija

Za podporo notranji kontroli mora podjetje poiskati tudi zunanje zagotovitve – revizijo za svoje trajnostno poročanje. Razkritje 2-5 po GRI 2: Generalna razkritja 2021 zahteva od podjetja, da opredeli svojo politiko in prakso za iskanje zunanje revizije, podpore pri trajnostnem poročanju. Če ima zunanje zagotovitve, mora podjetje opisati, kaj je bilo zunanje zagotovljeno in na kateri osnovi.

Zunanja zagotovitev lahko pripomore k zbiranju kvalitativnih in kvantitativnih informacij, o katerih bo poročalo. Ali k postavljanju sistemov in procesov za pripravo informacij, npr. postopek določanja materialnih tem. Zunanja zagotovitev je drugačen postopek od validacije učinkovitosti, kot je ocena skladnosti ali izdajanje certifikatov o učinkovitosti.

Zunanja zagotovitev pomaga pri zagotavljanju priprave poročila po standardih, zmanjševanju tveganja o kakovosti podatkov in povečevanje zaupanja v poročane informacije. Zato se uporabniki informacij in podjetje lahko zanašajo na poročane informacije pri svojem odločanju in sprejemanju odločitev.

Deležniki ali strokovna podpora

Podjetje lahko skliče deležnike ali strokovno podporo, da pridobi poglede na svoj pristop k trajnostnemu poročanju ali nasvet, o katerih informacijah naj poroča.

5 KROVNA TEMA: SPREMEMBE NA DELOVNEM MESTU

5.1 *Organizacija skupine za trajnostni razvoj podjetja*

Po Vezjak (2016) je pri vzpostavitvi trajnostnega razvoja v poslovanju podjetja pomembno, da se ga podpira, vzpodbuja in zagovarja najprej na najvišji ravni, torej v vodstvu podjetja. Potem naj se določi skupino zaposlenih, ki se bo s tem ukvarjala. Pri načrtovanju, izvajanju, spremljanju in poročanju pa naj bi aktivno sodelovala vodstva na vseh ravneh podjetja.

V praksi se najpogosteje oblikuje posebna skupina zaposlenih, ki se bo poglobljeno ukvarjala s trajnostnimi vprašanji in jo mora podpirati najvišje vodstvo tako, da je npr. član uprave podjetja vodja te skupine. V skupini naj sodelujejo strokovnjaki iz različnih področij: notranjega računovodstva, zunanjega računovodstva, upravljanja tveganj, kadrov, razvoja, ravnanja z okoljem, kakovosti, informatike, odnosov z javnostmi in tudi notranji revizor. Znotraj skupine naj bo obvezno tudi strokovnjak s področja notranjega računovodstva, torej stroškovnega računovodstva, kontrolinga, ki zelo dobro pozna obstoječe načine evidentiranja, zbiranja in obračunavanja podatkov, metode obračunov, načrtovanje in analiziranje poslovanja ter informacijsko podporo. Po potrebi se lahko vključi tudi zunanji strokovnjak, ki bo v pomoč pri vzpostavitvi trajnostnega poslovanja, pripravi podlag, prepoznavanju in ocenjevanju tveganj, nadgradnji informacijskega sistema, vodenju sestankov in izvajanju delavnic ter usposabljanj (Vezjak, 2016).

Ti zaposleni morajo poznati obstoječi poslovni model podjetja, poslovodne procese, sistem upravljanja tveganj, načrtovanje in spremljanje poslovanja in informacijske tokove ter njihovo podporo. Za kakovostno načrtovanje, odločanje, izvajanje, spremljanje in nadziranje z vseh ključnih vidikov trajnostnega razvoja pa bo treba napraviti veliko sprememb, nadgradnje in prenove (Vezjak, 2016).

Pomembno je tudi, da se podjetje zaveda, katere kompetence mora imeti imenovana skupina za trajnostni razvoj kot celota in katere posamezni člani, kaj vodstveni in nadzorni organi in vsi drugi zaposleni, da bodo lahko sodelovali pri načrtovanju trajnostnega poslovanja, pri izvajanju, spremljanju in nadziranju. Pri tem imajo na voljo oblike samoizobraževanja in dodatnega organiziranega izobraževanja s pomočjo zunanjih svetovalcev in strokovnjakov. Med potrebna znanja skupine za trajnostni razvoj spada (Vezjak, 2016): poznavanje značilnosti trajnostnega razvoja, poznavanje metod za internalizacijo zunanjih okoljskih stroškov in koristi in poznavanje metod za obračunavanje socialnih stroškov in koristi.

5.2 Kadri za trajnostno poročanje

V podjetju se po mojem mnenju lahko s trajnostnim poročanjem ukvarjajo naslednji poklici in strokovni profili strokovnjakov: okoljsko izobraženi ekonomist računovodja in knjigovodja, geograf, grafični oblikovalec in lektor, inženir naravovarstva in ekolog itd. Za delo na področju vpeljevanja trajnostnega razvoja in poročanja v podjetje s poudarkom na upravljanju s podatki po Standardu GRI 300 potrebujejo strokovni kadri naslednje kompetence:

Ekonomist, okoljski računovodja in knjigovodja > zbiranje podatkov, vodenje evidenc, grafični prikaz podatkov, pisanje trajnostnega poročila, interpretacija podatkov za zniževanje stroškov in odločanje za trajnostni razvoj.

Geograf > terensko zbiranje podatkov, vodenje evidenc, grafični prikaz podatkov, uporaba GIS, izdelava infografik, interpretacija okoljskih podatkov za odločanje za trajnostni razvoj.

Inženir naravovarstva in ekolog > zbiranje podatkov o vplivih dejavnosti podjetja na biodiverziteto in zavarovana območja.

Lektor in grafični oblikovalec > lektoriranje in grafično oblikovanje trajnostnega poročila.

5.3 Spremembe na delovnem mestu: okoljski računovodja

Kakšna je torej lahko transformacija delovnih mest v izbranem podjetju, ki predvideva vključitev v shemo trajnostnega poročanja in načrtuje zbiranje okoljskih podatkov za sestavo trajnostnega poročila s pomočjo kadrov v trajnostnem okoljskem računovodstvu?

Ko se podjetje, po mojem mnenju, odloči za trajnostno poročanje, se pojavi nov obseg dela, ki ga mora nekdo (vsakoletno) opraviti. Trajnostno poročilo se odda hkrati s poslovnim poročilom (ponavadi), lahko pa tudi kot poseben dokument. Večji obseg dela zahteva spremembe ali na obstoječem delovnem mestu, odpiranje novih (zelenih) delovnih mest ali razdelitev dela med tim sodelavcev, ki se jim poveča obseg dela na obstoječem delovnem mestu. Spremembe na delovnem mestu pri vpeljevanju trajnostnega poročanja po mojem mnenju torej lahko pomenijo razvojno prestrukturiranje z namenom ozelenitve obstoječega delovnega mesta ali ustvarjanje novih zelenih delovnih mest znotraj podjetja. Podjetje za to lahko dodatno zadolži obstoječe zaposlene ali najame zunanje sodelavce (ang. *outsourcing*). Lahko tudi organizira nov tim sodelavcev in jih na novo zaposli na nova zelena delovna mesta, kar se najbolj spodbuja tudi z morebitnimi subvencijami Zavoda za zaposlovanje ali sredstvi EU.

6 REZULTATI

6.1 *Izdelava trajnostnega poročila za izbrano podjetje*

Na podlagi poročanja v skladu z GRI Standardi 2021 in pregleda trajnostnih letnih poročil slovenskih podjetij ter informacij v Letnih poročilih za leto 2020 smo pripravili predlog trajnostnega poročila za izbrano podjetje.

TRAJNOSTNO POROČILO PODJETJA X ZA LETO 2022

1. Podatki o podjetju:

Ime in sedež organizacije: Podjetje X, d. d., Ljubljana

Podjetje X je organizirano kot delniška družba v lasti drugega podjetja, ki je tudi delniška družba. Osrednja dejavnost podjetja je trgovina na debelo (zastopanje tujih firm in distribucija) in trgovina na drobno kot blagovna storitev. Podjetje ima maloprodajne trgovine v vseh večjih geografskih regijah po vsej Sloveniji. Velikost podjetja je veliko podjetje z nad 250 zaposlenimi, ki je imelo na dan 31. 12. 2020 v podjetju zaposlenih 263 oseb.

Podjetje X je v letu 2022 imelo svoje članstvo v različnih zunanjih organizacijah:

- GZS – Gospodarska zbornica Slovenije: članstvo v skupščini zbornice itd.

Oskrbovalna veriga: podjetje si bo prizadevalo za trajnostne odnose z dobavitelji in bo preverjalo njihovo upoštevanje okoljskih kriterijev. Na tej podlagi bo sprejemalo tudi pomembne spremembe v podjetju in svoji oskrbovalni verigi.

Previdnostni pristop in načela: podjetje bo sprejelo Izjavo o nagnjenosti k prevzemanju tveganj. To pomeni, da bo sprejelo skupno raven tveganj, ki jih je pripravljena prevzeti, da bi dosegla svoje trajnostne cilje in izpolnila poslovni načrt. Sprejelo bo tudi metode za zmanjševanje tveganj.

Vrednote, načela standardi in norme obnašanja: Poslanstvo podjetja je izpolnjevanje pričakovanj kupcev s kakovostno ponudbo, strokovnim znanjem in izkušnjami zaposlenih, pri čemer je bistveno zaupanje med zaposlenimi, kupci in dobavitelji.

2. Deležniki

Podjetje X s svojim delovanjem vpliva na različne družbene skupine, ki tudi povratno vplivajo na delovanje podjetja. Shema deležnikov je predstavljena na Grafikonu 2.

2.1 Shema deležnikov

Grafikon 2: Shema deležnikov Podjetja X

Vir: (Letna poročila izbranih podjetij, 2020)

2.2 Prepoznavanje deležnikov

Ključni deležniki Podjetja X	Komunikacijska orodja	Pričakovanja in potrebe
Zaposleni	Interna komunikacija Ankete o zadovoljstvu zaposlenih Letni razgovori Ocenjevanje uspešnosti	Trajnostni razvoj Skrb za okolje Okoljska politika Energetska politika Upravljanje z odpadki in recikliranje Upravljanje vodnega kroga Zniževanje CO₂ Biodiverziteta
Proizvajalci	Sejmi in konference	Trajnostni razvoj
Dobavitelji	Spletna stran, spletna trgovina, spletna komunikacija	Trajnostni razvoj
Kupci	Spletna stran, spletna trgovina, telefonski kontakt Ankete o zadovoljstvu kupcev	Trajnostni razvoj Skrb za okolje Okoljska politika Energetska politika Upravljanje z odpadki Upravljanje vodnega kroga

Lokalna skupnost in širše družbeno okolje	Udeležba na dobrodelnih akcijah in dogodkih	Trajnostni razvoj Skrb za okolje
Okoljske organizacije	ARSO, Zavod RS za varstvo narave	Trajnostni razvoj Skrb za okolje
Mediji	Prispevki za radijske in televizijske oddaje, oglaševanje v tiskanih medijih, družabna omrežja	Trajnostni razvoj Skrb za okolje
Delničarji/finančna javnost	Letno poročilo, spletna stran	Trajnostni razvoj
Država/politična/strokovna javnost	Spletni portali, poročila	Trajnostni razvoj

Vir: (Letna poročila izbranih podjetij, 2020)

2.4 Prepoznavnost bistvenosti

Pri zbiranju podatkov in pisanju trajnostnega poročila so bila upoštevana načela kakovosti poročila, in sicer načela pravilnosti in natančnosti, uravnoteženosti, primerljivosti, jasnosti, preverljivosti, pravočasnosti in zanesljivosti. Po načelu bistvenosti je podjetje poročalo o svojih pomembnih okoljskih, ekonomskih in družbenih vplivih in zajema vsebine, ki bistveno vplivajo na odločitve deležnikov. Bistvene vsebine, ki so jih deležniki prepoznali kot pomembne za odgovornost podjetja do naravnega okolja, so trajnostni razvoj, skrb za okolje, okoljska politika, energetska politika, upravljanje z odpadki in recikliranje, upravljanje vodnega kroga, zniževanje ogljičnega odtisa in varovanje biodiverzitete.

3. Upravljanje trajnostnega razvoja

Podjetje X je pričelo z uvajanjem trajnostnega poročanja v podjetje s 1. januarjem 2022. Sprejelo je v okviru trajnostnega razvoja različne politike, strategije, kodekse, pravilnike, poslovnike in izjave, v skladu z vsemi področji poslovanja:

- Cilji trajnostnega razvoja OZN, t. i. *Sustainable Development Goals* (SDG).
- Izvajanje strategije razvoja Slovenije 2030 (Izvajanje strategije razvoja Slovenije 2030, 2020).
- Strategija trajnostnega razvoja Podjetja X itd.

Z upravljanjem trajnostnega razvoja Podjetja X se ukvarja Skupina za trajnostni razvoj, ki jo sestavljajo vsi glavni vodje oddelkov, ki o tem poročajo direktorju podjetja, ki je tudi predsednik skupine za trajnostni razvoj. Skupina ima pomembno vlogo pri zagotavljanju vpeljevanja strategije trajnostnega razvoja v podjetje in doseganju ciljev trajnostnega razvoja.

3.1 Naslavljanje globalnih ciljev trajnostnega razvoja

V skladu s cilji trajnostnega razvoja OZN in Strategijo razvoja Slovenije 2030 (Priloga 3) je Podjetje X opredelilo naslednje cilje trajnostnega razvoja, s poudarkom na okoljskih ciljih:

Razvojna usmeritev RS 2030	Cilji trajnostnega razvoja	Trajnostne usmeritve podjetja X
Vključujoča, zdrava, varna in odgovorna družba		Zdravo in varno delovno okolje Zdravje in varnost strank Obremenitev s hrupom in svetlobno onesnaževanje
Visoko produktivno gospodarstvo, ki ustvarja dodano vrednost za vse		Racionalna raba virov Nizkoogljično krožno gospodarstvo
Visoka stopnja sodelovanja, usposobljenosti in učinkovitosti upravljanja		Trajnostno upravljanje naravnih virov Trajnostni razvoj širše skupnosti
Učenje za in skozi življenje		Izobraževanje za trajnostni razvoj Spodbujanje vseživljenjskega učenja na področju trajnosti
Ohranjeno zdravo naravno okolje	 	Upravljanje vodnega kroga Pridobivanje energije iz obnovljivih virov Zniževanje negativnega vpliva na podnebje Blaženje posledic podnebnih sprememb Varovanje biodiverzitete na kopnem in v vodi

Vir: (Strategija razvoja Slovenije 2030 in Cilji trajnostnega razvoja OZN)

Cilji trajnostnega razvoja 3: Zdravje in dobro počutje

Opis aktivnosti Podjetja X: Sistem varnosti in zdravja pri delu Promocija zdravja v delovnem okolju Izvajanje meritev vplivov na zaposlene, stranke in okolje	Povezava z bistvenimi vsebinami: Zdravo in varno delovno okolje Zdravje in varnost strank Obremenitev s hrupom in svetlobno onesnaževanje
Primer kazalnikov: Raven hrupa in svetlobnega onesnaževanja	Cilji: Zmanjšati raven hrupa in svet. onesnaževanja

Cilji trajnostnega razvoja 4: Kakovostno izobraževanje

Opis aktivnosti Podjetja X: Coaching zaposlenih za trajnostni razvoj	Povezava z bistvenimi vsebinami: Izobraževanje za trajnostni razvoj Spodbujanje vseživljenjskega učenja na področju trajnosti
Primer kazalnikov: Povprečno število ur izobraževanja na zaposlenega	Cilji: Vključitev vseh zaposlenih v izobraževanje za trajnostni razvoj

Cilji trajnostnega razvoja 6: Čista voda in sanitarna ureditev

Opis aktivnosti Podjetja X: Zmanjšanje porabe pitne vode Zmanjšanje izgub pitne vode	Povezava z bistvenimi vsebinami: Upravljanje vodnega kroga Odnos do vode kot skupnega vira Upravljanje vplivov, povezanih z odvajanjem, izpustom in porabo vode
Primer kazalnikov: Poraba vode za dejavnosti podjetja Poraba pitne vode v poslovnih prostorih	Cilji: Vodenje evidenc v računovodstvu o porabi vode in analiza mesečnih stroškov na podlagi prejetih računov. Zniževanje stroškov in zmanj. porabe vode

Cilji trajnostnega razvoja 7: Cenovno dostopna in čista energija

Opis aktivnosti Podjetja X: Izgradnja sončne elektrarne na strehi poslovne stavbe Pridobivanje električne energije iz obnovljivih virov Prehod na zeleni vozni park Postavitev e-polnilnice za e-vozila in e-kolesa	Povezava z bistvenimi vsebinami: Pridobivanje energije iz obnovljivih virov Energetska učinkovitost Poraba energije znotraj in zunaj organizacije Intenzivnost energije Zmanjšanje porabe energije Zmanjšanje zahtev po energiji za izdelke in storitve
Primer kazalnikov: Poraba električne energije za dejavnosti podjetja Poraba električne energije kot goriva za e-vozila	Cilji: Zbiranje računov v računovodstvu, vodenje porabe mesečno in primerjanje rezultatov, iskanje načinov zniževanja stroškov in zmanjševanja porabe

Cilji trajnostnega razvoja 11: Trajnostna mesta in skupnosti

Opis aktivnosti Podjetja X: Vključevanje v trajnosti razvoj in trajnostno poročanje za razvoj skupnosti deležnikov	Povezava z bistvenimi vsebinami: Trajnostno upravljanje naravnih virov Trajnostni razvoj širše skupnosti
Primer kazalnikov: Delež dobaviteljev, ki ima trajnostno poročanje	Cilji: Vključevanje širšega kroga deležnikov v strategijo trajnostnega razvoja

Cilji trajnostnega razvoja 12: Odgovorna poraba in proizvodnja

Opis aktivnosti Podjetja X: Preverjanje novih dobaviteljev glede spoštovanja okoljskih kriterijev Spremljanje negativnih vplivov na okolje v dobavni verigi in sprejemanje ukrepov	Povezava z bistvenimi vsebinami: Racionalna raba virov Nizkoogljično krožno gospodarstvo Upravljanje z odpadki in količino odpadne embalaže
Primer kazalnikov: Delež dobaviteljev, ki spoštujejo okoljske ukrepe	Cilji: Zmanjševanje količine odpadne embalaže Preverjanje novih dobaviteljev glede upoštevanja okoljskih kriterijev

Cilji trajnostnega razvoja 13: Podnebni ukrepi

Opis aktivnosti Podjetja X: Raba obnovljivih virov energije Gradnja sončne elektrarne Zmanjševanje ogljičnega in okoljskega odtisa Zmanjševanje porabe in izgub vode	Povezava z bistvenimi vsebinami: Zniževanje negativnega vpliva na podnebje Blaženje posledic podnebnih sprememb Energetska učinkovitost
Primer kazalnikov: Poraba električne energije kot goriva Poraba električne energije za dejav. podjetja Ogljični in okoljski odtis podjetja Uporaba javnega prevoza zaposlenih	Cilji: Zniževanje ogljičnega odtisa zaposlenih Zniževanje porabe naravnih virov Poraba energije iz obnovljivih virov

Cilji trajnostnega razvoja 14: Življenje v vodi

Opis aktivnosti Podjetja X: Podpiranje okoljskih projektov, ki se ukvarjajo z ohranjanjem vodne biodiverzitete	Povezava z bistvenimi vsebinami: Varovanje biodiverzitete v vodi
Primer kazalnikov: Donacije društvom, ki se ukvarjajo z varovanjem vodnih ekosistemov	Cilji: Podpora projektom za ohranjanje vidre, bobra, soške postrvi Podpora projektom za ohranjanje čiste pitne vode

Cilji trajnostnega razvoja 15: Življenje na kopnem

Opis aktivnosti Podjetja X: Sistem ravnanja z odpadki in odpadno embalažo Prevoz nevarnih odpadkov Recikliranje	Povezava z bistvenimi vsebinami: Varovanje biodiverzitete na kopnem Ravnanje z odpadki Raba zemljišč in vode ter nastajanje odpadne vode Zmanjševanje odvoza odpadkov na odlagališče in recikliranje Zmanjševanje uporabe plastike
Primer kazalnikov: Delež ločeno zbranih odpadkov podjetja Delež recikliranih odpadkov Število posajenih dreves na zemljiščih ob maloprodajnih enotah na leto	Cilji: Biodiverziteta > sajenje dreves na zemljiščih maloprodajnih trgovin, ob vsaki trgovini zasaditi drevo

4. Obdobje poročanja in mesto objave trajnostnega poročila ter kontaktna oseba

Podjetje X bo o trajnostnem razvoju poročalo vsako leto od leta 2022 naprej za celo leto od 1. januarja 2022 do 31. 12. 2022, in sicer po standardih GRI. Podatke bo objavilo kot del letnega poročila/ali samostojno trajnostno poročilo za leto 2022 najkasneje do konca marca naslednje leto oziroma 31. 3. 2023. Trajnosten poročilo bo kot del letnega poročila/ali samostojno poročilo za leto 2022 dostopno na spletni strani podjetja X: www.podjetjex.si/trajnostno-porocilo-2022. Kontaktna oseba: Zaposleni v podjetju X, zaposlenix@podjetjex.si tel. št.: +386 1 1234 567.

5. Verifikacija informacij

Podjetje X je prvič pripravilo trajnostno poročilo v skladu s standardi GRI za leto 2022, ki je bilo predloženo v zunanjo preveritev poročanja po standardih GRI Slovenskemu inštitutu za

kakovost in meroslovje (SIQ). Pri pripravi trajnostnega poročila za leto 2022 so bila upoštevana priporočila zunanje presoje v letu 2022. Dodatek: Podpisana Izjava o preverjanju trajnostnega poročila SIQ.

6. GRI kazalo vsebine

Kazalniki poročanja v skladu s standardi GRI za Podjetje X:

Kazalo po standardih GRI (Global Reporting Initiative) – osnovna raven			
GRI standard in razkritje	Opis	Poglavje	Str. v LP ⁴
GRI 102 SPLOŠNA STANDARDNA RAZKRITJA			
	<u>Profil podjetja</u>		
<u>102-1</u>	Ime organizacije	<u>1. Podatki o podjetju</u>	28
<u>102-2</u>	Blagovne storitve	<u>1. Podatki o podjetju</u>	28
<u>102-3</u>	Sedež organizacije	<u>1. Podatki o podjetju</u>	28
<u>102-4</u>	Države, v katerih organizacija deluje	<u>1. Podatki o podjetju</u>	28
<u>102-5</u>	Lastništvo in pravna oblika organizacije	<u>1. Podatki o podjetju</u>	28
<u>102-6</u>	Geografska in sektorska opredelitev trgov in tipi odjemalcev	<u>1. Podatki o podjetju</u>	28
<u>102-7</u>	Merila/velikost organizacije	<u>1. Podatki o podjetju</u>	28
<u>102-8</u>	Informacije o zaposlenih in ostalih sodelavcih	<u>1. Podatki o podjetju</u>	28
<u>102-9</u>	Oskrbovalna veriga	<u>1. Podatki o podjetju</u>	28
<u>102-10</u>	Pomembne spremembe v organizaciji in njeni oskrbovalni verigi	<u>1. Podatki o podjetju</u>	28
<u>102-11</u>	Previdnostni pristop ter načela	<u>1. Podatki o podjetju</u>	28
<u>102-12</u>	Zunanje pobude	<u>1. Podatki o podjetju</u>	28
<u>102-13</u>	Članstvo v organizacijah	<u>1. Podatki o podjetju</u>	28
STRATEGIJA			
<u>102-14</u>	Izjava vodilne osebe v organizaciji	<u>1. Podatki o podjetju</u>	28
<u>102-15</u>	Ključni vplivi, tveganja in priložnosti	<u>1. Podatki o podjetju</u>	28
ETIKA IN INTEGRITETA			

⁴ Kot strani v trajnostnem poročilu so dodane strani v diplomskem delu.

<u>102-16</u>	Vrednote, načela, standardi in norme obnašanja	<u>1. Podatki o podjetju</u>	28
UPRAVLJANJE			
<u>102-18</u>	Organizacijska struktura	<u>3. Upravljanje traj. raz.</u>	30
<u>102-22</u>	Sestava najvišjega organa upravljanja	<u>3. Upravljanje traj. raz.</u>	30
<u>102-23</u>	Predsednik najvišjega organa upravljanja	<u>3. Upravljanje traj. raz.</u>	30
<u>102-29</u>	Prepoznavanje in upravljanje ekonomskih, okoljskih in družbenih vplivov	<u>2.4 Prepoznavnost bistvenosti</u>	30
<u>102-32</u>	Vloga najvišjega organa upravljanja pri trajnostnem poročanju	<u>3. Upravljanje traj. raz.</u>	30
VKLJUČEVANJE DELEŽNIKOV			
<u>102-40</u>	Seznam deležniških skupin	<u>2.1 Shema deležnikov</u>	29
<u>102-41</u>	Kolektivna pogodba	<u>2.4 Prep. bistvenosti</u>	30
<u>102-42</u>	Prepoznavanje in izbor deležniških skupin	<u>2.2 Prep. deležnikov</u>	29
<u>102-43</u>	Pristop k vključevanju deležnikov	<u>2.2 Prep. deležnikov</u>	29
<u>102-44</u>	Ključne teme in vprašanja, izpostavljena v procesu sodelovanja z deležniki, ter odziv organizacije nanje (tudi prek poročanja)	<u>2.2 Prep. deležnikov</u> <u>2.4 Prep. bistvenosti</u>	29 30
POROČEVALSKA PRAKSA			
<u>102-47</u>	Seznam bistvenih tem/področij	<u>3.1 Naslavljanje ciljev tr.</u>	31
<u>102-50</u>	Obdobje poročanja	<u>4. Obdobe poročanja itd.</u>	34
<u>102-51</u>	Datum zadnjega poročanja	<u>4. Obdobe poročanja itd.</u>	34
<u>102-52</u>	Cikel poročanja	<u>4. Obdobe poročanja itd.</u>	34
<u>102-53</u>	Kontaktno mesto v zvezi z vprašanji glede poročila	<u>4. Obdobe poročanja itd.</u>	34
<u>102-54</u>	Poročevalski sklici v skladu z GRI standardom	<u>7. Izjava o uporabi GRI</u>	38
<u>102-55</u>	GRI kazalo vsebine	<u>6. GRI kazalo vsebine</u>	35
<u>102-56</u>	Zunanje preverjanje poročanja (revizija)	<u>5. Verifikacija informacij</u>	34
UPRAVLJALSKI PRISTOP			
<u>103-1</u>	Razlaga bistvenih področij/tem	<u>3.1 Naslavljanje ciljev tr.</u>	31
<u>103-2</u>	Upravljalški pristop in njegove sestavine		

<u>103-3</u>	Evalvacija upravljalkega pristopa		
<u>SPECIFIČNA STANDARDNA RAZKRITJA</u>			
<u>GRI 300 OKOLJE: OKOLJSKI VPLIVI</u>			
<u>GRI 301 MATERIALI</u>			
<u>301-1</u>	Materiali, uporabljeni po teži ali prostornini		
<u>301-2</u>	Uporabljeni reciklirani vhodni materiali		
<u>301-3</u>	Zavrtni izdelki in njihovi materiali za pakir.		
<u>GRI 302 ENERGIJA</u>			
<u>302-1</u>	Poraba energije znotraj organizacije		
<u>302-2</u>	Poraba energije zunaj organizacije		
<u>302-3</u>	Intenzivnost energije		
<u>302-4</u>	Zmanjšanje porabe energije		
<u>302-5</u>	Zmanjšanje zahtev po energiji za izdelke in storitve		
<u>GRI 303 VODA IN ODPADNE VODE</u>			
<u>303-1</u>	Odnos do vode kot skupnega vira		
<u>303-2</u>	Upravljanje vplivov, povezanih z odvajanjem vode		
<u>303-3</u>	Odvajanje vode		
<u>303-4</u>	Izpust vode		
<u>303-5</u>	Poraba vode		
<u>GRI 304 BIODIVERZITETA</u>			
<u>304-1</u>	Operativna zemljišča v lasti, najemu, upravljanju ali mejijo na zavarovana območja in območja z visoko biodiverzitetno vrednostjo zunaj zavarovanih območij		
<u>304-2</u>	Signifikantni učinki dejavnosti, izdelkov in storitev na biodiverzitetno		
<u>304-3</u>	Zavarovanje habitatov in njihovo restavriranje		
<u>304-4</u>	Habitati in območja po IUCN Rdečem seznamu in državnem seznamu zavarovanih vrst, na katere vplivajo dejavnosti podjetja		

<u>GRI 305 EMISIJE</u>			
<u>305-1</u>	Neposredne (Scope 1) emisije toplogrednih plinov (GHG)		
<u>305-2</u>	Posredne (Scope 2) emisije toplogrednih plinov (GHG)		
<u>305-3</u>	Druge neposredne (Scope 3) emisije toplogrednih plinov (GHG)		
<u>305-4</u>	Intenzivnost emisij toplogrednih plinov (GHG)		
<u>305-5</u>	Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (GHG)		
<u>305-6</u>	Emisije ozonu škodljivih snovi (ODS)		
<u>305-7</u>	Emisije dušikovih oksidov (NOx), žveplovih oksidov (SOx) in znatni izpusti drugih snovi v ozračje		
<u>GRI 306 ODPLAKE IN ODPADKI</u>			
<u>306-1</u>	Odvajanje vode po kakovosti in namembnosti		
<u>306-2</u>	Odpadki glede na vrsto in metodo odstranjevanja		
<u>306-3</u>	Proizvedeni odpadki		
<u>306-4</u>	Prevoz nevarnih odpadkov		
<u>306-5</u>	Odpadki na odlagališče		
<u>GRI 307 OKOLJSKA SKLADNOST</u>			
<u>GRI 308 OKOLJSKA OCENA DOBAVITELJEV</u>			
<u>308-1</u>	Novi dobavitelji, ki so bili preverjeni glede upoštevanja okoljskih kriterijev		
<u>308-2</u>	Negativni vplivi na okolje v dobavni verigi in sprejeti ukrepi		

Vir: (Letna poročila izbranih podjetij, 2020 in Standard GRI, 2021)

7. Izjava o uporabi GRI Standardov

Podjetje X je poročalo v skladu z GRI standardi za obdobje od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2022. Podjetje X je o uporabi standardov GRI in o svoji izjavi o uporabi obvestilo organizacijo GRI in poslalo obvestilo na e-mail: reportregistration@globalreporting.org.

Primer elektronskega sporočila:

Uradno ime podjetja: Podjetje X, d. d. Povezava na GRI seznam vsebine: www.podjetjex.si/kazalo-GRI. Povezava na samostojno trajnostno poročilo: www.podjetjex.si/trajnostno-porocilo-2022 Izjava o uporabi GRI standardov: Podjetje X je poročalo v skladu z GRI standardi za obdobje od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2022. Kontaktna oseba v podjetju: Zaposleni v podjetju X, zaposlenix@podjetjex.si tel. št.: +386 1 1234 567.

6.2 *Predlogi in priporočila*

Dodatni predlogi in priporočila podjetju za izdelavo trajnostnega poročila so po mojem mnenju naslednji cilji, ki naj jih podjetje implementira v svoje načrtovanje trajnostnega razvoja. S politiko trajnostnega razvoja naj se zaveže k trajnostnemu poročanju, s katerim bo lahko zmanjšalo svoj negativen vpliv na okolje. Za sestavo trajnostnega poročila naj izbere kadre različnih strokovnih profilov s področja okolja, ekologije, geografije, ekonomije in računovodstva. S trajnostnim poročanjem naj se zaveže tudi k spremljanju in zniževanju svojih stroškov z vpeljevanjem novih zelenih ukrepov za trajnostni razvoj podjetja.

Z vpeljavo vodenja posebnih trajnostnih evidenc v stroškovnem računovodstvu lahko podjetje meri porabo svojih okoljskih virov in hkrati načrtuje zmanjševanje njihove porabe, npr. vode, elektrike, odpadne embalaže itd. Vsi prejeti računi za okoljske storitve, ki prispejo v računovodstvo, vsebujejo tudi podatke o porabi električne energije, vode, količini odpadne embalaže, količini odvoza odpadkov itd., s katerimi so povezani stroški. Mesečno se lahko v računovodstvu evidentira porabo in ugotavlja zniževanje ali zviševanje stroškov. Na tej podlagi lahko podjetje sprejme nove zelene ukrepe, ki bodo prispevali z zmanjševanju okoljskih stroškov in posledično k doseganju okoljskih ciljev trajnostnega razvoja.

Podjetje naj navede tudi vse razloge za neporočanje, kadar se o kateri izmed materialnih tem ne bi moglo poročati, in sicer iz enega izmed štirih razlogov: neprimernost za objavo, zakonska prepoved, zaupnost podatkov, informacije so nedostopne ali nepopolne.

7 SKLEP

V diplomskem delu smo teoretično opredelili trajnostno (okoljsko, zeleno) računovodstvo, ki je trenutno najvišja stopnja v razvoju računovodstva in obsega tri temeljna področja poročanja, ekonomsko, družbeno in okoljsko. Opredelili smo trajnostno poročanje, ki je trenutno obveznost za podjetja z več kot 500 zaposlenimi, z novo evropsko Direktivo o korporativnem poročanju, sprejeto do konca leta 2022, pa bo obveznost povečalo iz trenutnih 11.700 evropskih podjetij na ok. 50.000.

Na podlagi pregleda trajnostnih poročil podjetij v Sloveniji smo ugotovili, da imajo trajnostna poročila velika slovenska podjetja, ki o svojem trajnostnem razvoju poročajo v večji meri kot del letnega poročila, imajo pa tudi ločeno trajnostno poročilo. Ne poročajo o vseh Materialnih temah po Standardu GRI 300, vendar o temah, ki so zanje relevantne.

Analizirali smo Standard GRI 300 2021 in določiti 9 zahtev, po katerih mora podjetje obvezno poročati, da lahko potrdi, da je poročalo po GRI Standardih. Analizirali smo okoljski Standard GRI 300 2021 in opredelili Materialne teme s kazalniki za poročanje (Priloga 1) Pripravili smo načrtovanje trajnostnega poročanja za izbrano podjetje in primer trajnostnega poročila na podlagi okoljskega standarda GRI 300 skupaj z vodenjem evidenc v trajnostnem okoljskem računovodstvu.

Pripravili smo predloge za nove trajnostne rešitve za trajnostni razvoj podjetja in podporo vpeljevanju trajnostnega okoljskega poročanja, ki so notranja kontrola, zunanje zagotovitve, deležniki ali strokovna podpora. Podjetje naj se s politiko trajnostnega razvoja zaveže k trajnostnemu poročanju, s katerim bo zmanjšalo svoj negativen vpliv na okolje. Za sestavo trajnostnega poročila naj izbere kadre različnih strokovnih profilov s področja okolja, ekologije, geografije, ekonomije in računovodstva. S trajnostnim poročanjem naj se zaveže tudi k spremljanju in zniževanju svojih stroškov z vpeljevanjem novih zelenih ukrepov za trajnostni razvoj podjetja. S spremembami, ki bodo nastale pri vpeljevanju trajnostnega razvoja in na tej podlagi trajnostnega poročanja v podjetje, naj se zaveže k ustanavljanju novih zelenih delovnih mest, tudi s pomočjo morebitnih subvencij in sredstev EU.

V diplomskem delu smo potrdili ali ovrgli naslednje postavljene hipoteze/trditve:

- **H1:** S trajnostnim poročanjem lahko podjetje zmanjša svoj negativen vpliv na okolje.

Hipoteza se potrdi. S kontroliranjem okoljskih učinkov, nastalih zaradi dejavnosti podjetja, se s trajnostnim poročanjem podjetje zaveže tudi k njihovemu zmanjševanju. Ker se vzpostavi notranja kontrola, se lahko merijo učinki in posledično ima podjetje cilj za njihovo zmanjševanje, kar se lahko doseže.

- **H2:** Za sestavo trajnostnega poročila podjetje potrebuje strokovni kader različnih profilov.

Hipoteza se potrdi. Materialne teme in kazalniki na podlagi okoljskega standarda GRI 300 se nanašajo tudi na naravoslovna področja in je znanje s tega področja pomembno za merjenje emisij, poznavanje biodiverzitete, hidrologije, podnebnih sprememb, naravovarstvenih vsebin, problematike odpadkov in recikliranja, ki ga pokrivajo poklici različnih profilov, kot so lahko geografi, ekologi, naravovarstveniki, ekonomisti itd.

- **H3:** S trajnostnim poročanjem lahko podjetje nadzoruje in znižuje svoje stroške.

Hipoteza se potrdi. Z vodenjem evidenc v stroškovnem računovodstvu podjetje meri svojo porabo okoljskih virov in hkrati lahko načrtuje zmanjševanje njihove porabe, npr. vode, elektrike, odpadne embalaže, kar je povezano tudi z zniževanjem stroškov.

8 LITERATURA IN VIRI

Bergant, Ž. (2016). Računovodske informacije z vidika trajnostnega razvoja podjetja.

Poslovno računovodstvo; Zbornik referatov 3, 3, 89–108. Pridobljeno 25. maj 2022 iz

<https://www.tax-fin>

[lex.si/Revije/Kazalo/PoslovodnoRacunovodstvo?pubY=2016&pubN=2](https://www.tax-fin.si/Revije/Kazalo/PoslovodnoRacunovodstvo?pubY=2016&pubN=2)

Bučar, F. (2012). *Rojstvo države*. Ljubljana: Didakta.

GRI (Global Reporting Initiative). (2016). Pridobljeno 25. maj 2022 iz

<https://www.globalreporting.org/search/?query=sustainability>

GRI (Global Reporting Initiative). (2021). Pridobljeno 25. maj 2022 iz Consolidate Set of the

GRI Standards: <https://www.globalreporting.org/search/?query=consolidate>

Izvajanje strategije razvoja Slovenije 2030. (16. julij 2020). Pridobljeno 25. maj 2022 iz RS

GOV.si: <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/izvajanje-strategije-razvoja-slovenije-2030>

Kodeks ravnanja delniške družbe izbranega podjetja. (2021). V *Kodeks ravnanja delniške družbe izbranega podjetja*.

Letno poročilo izbranega podjetja, AJPES (2020). Pridobljeno 25. maj 2022 iz

https://www.ajpes.si/Letna_porocila/Splosno

Letno poročilo podjetja Engrotuš, d. d., AJPES (2020). Pridobljeno 25. maj 2022 iz

https://www.ajpes.si/Letna_porocila/Splosno

Letno poročilo podjetja Luka Koper, AJPES (2020). Pridobljeno 25. maj 2022 iz

<https://www.luka-kp.si/za-vlagatelje/poslovna-porocila/>

Letno poročilo podjetja Telekom, AJPES (2020). Pridobljeno 25. maj 2022 iz

<https://seonet.ljse.si/esef/50688/>

Löwy, M. (2018). Why Ecosocialism: For a Red-Green Future. *Great Transition Initiative*,

<https://www.greattransition.org/publications/why-ecosocialism-red-green-future>.

Modic, B. (6. januar 2022). Trajnostno poročanje kmalu obvezno za širši nabor podjetij. *Svet*

Kapitala. Pridobljeno 25. maj 2022 iz <https://svetkapitala.delo.si/b2b/trajnostno-ozroma-nefinancno-porocanje-kaj-je-in-kdo-je-obvezan/>

- Predlog Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2013/34/EU, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Uredbe (EU) št. 537/2014 glede poročanja podjetij o trajnostnosti. (4. april 2021). 2021. Pridobljeno iz <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52021PC0189>
- Pustotnik, N. (2016). Poslovodno računovodstvo; Zbornik referatov. *Računovodske informacije z vidika trajnostnega razvoja združbe*, 3. Pridobljeno 25. maj 2022 iz <https://www.tax-fin-lex.si/Revije/Kazalo/PoslovodnoRacunovodstvo?pubY=2016&pubN=2>
- Schaltegger, S., & al., e. (2006). *Sustainability Accounting and Reporting*. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-1-4020-4974-3?noAccess=true>.
- Sporočilo komisije - Smernice za nefinančno poročanje*. (5. julij 2017). Pridobljeno 25. maj 2022 iz EUR-Lex: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0705\(01\)&from=ES](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0705(01)&from=ES)
- (2020). *Trajnostno poročilo podjetja Petrol*. Pridobljeno 25. maj 2022 iz <https://seonet.ljse.si/esef/50583/#pf7d> in <https://www.petrol.eu/sl/za-vlagatelje/porocila>
- (2019). *Trajnostno poročilo podjetja SPAR*. Pridobljeno 25. maj 2022 iz <https://www.spar.si/skupaj-za-boljsi-jutri/trajnostno-porocilo> in <https://fitmedia.si/portfolio-item/trajnostno-porocilo-spar-slovenija-d-o-o-2019/>
- Vezjak, B. (2016). Analiza aktivnosti za doseganje trajnostnega razvoja podjetja. *Poslovno računovodstvo; Zbornik referatov*, 3. Pridobljeno 25. maj 2022 iz <https://www.tax-fin-lex.si/Dokument/Predogled?rootEntityId=52d3e599-3e64-4375-a063-003f2405c78c&returnUrl=https%3A%2F%2Fwww.tax-fin-lex.si%2FDokument%2FPodrobnosti%3FrootEntityId%3D52d3e599-3e64-4375-a063-003f2405c78c>

9 PRILOGE

Priloga 1: Materialne teme po Standardu GRI 300 2021

GRI 301: Materiali, 2016

Standard določa razkritja informacij glede učinkov, povezanih z uporabo materialov, ki jih podjetje uporablja in kako upravlja s temi učinki.

Razkritje 301-1 > Materiali, uporabljeni po teži ali prostornini > podjetje razkrije, katere materiale uporablja za proizvodnjo in pakiranje svojih primarnih izdelkov in storitev v obdobju poročanja, in sicer obnovljive in neobnovljive materiale.

Razkritje 301-2 > Uporabljeni recikrirani vhodni materiali > podjetje razkrije informacije o odstotku recikriranih vhodnih informacij, uporabljenih za izdelavo primarnih izdelkov in storitev podjetja. Za izračun % bo podjetje uporabilo naslednjo enačbo:

Percentage of recycled input materials used	=	$\frac{\text{Total recycled input materials used}}{\text{Total input materials used}} \times 100$

Razkritje 301-3 > Zavrtni izdelki in njihovi materiali za pakiranje > podjetje poroča o zavrtnih izdelkih in materialih za njihovo pakiranje za vsako kategorijo izdelkov, pri čemer izloči zavrtnjene ali odpisane izdelke in uporabi naslednjo enačbo:

Percentage of reclaimed products and their packaging materials	=	$\frac{\text{Products and their packaging materials reclaimed within the reporting period}}{\text{Products sold within the reporting period}} \times 100$

GRI 302: Energija, 2016

Standard določa razkritja informacij glede učinkov, povezanih s porabo energije in kako podjetje upravlja s temi učinki.

Razkritje 302-1 > Poraba energije znotraj organizacije > podjetje lahko poroča o naslednjih informacijah:

- Skupna poraba energije iz neobnovljivih virov.

- Skupna poraba enegije iz obnovljivih virov.
- Skupna poraba elektrike, ogrevanja, hlajenja in pare.
- Skupna proizvedena elektrika, ogrevanje, hlajenje in para, ki ni bila porabljena.
- Prodana proizvedena elektrika, ogrevanje, hlajenje in para.

Total energy consumption within the organization	=	Non-renewable fuel consumed
	+	Renewable fuel consumed
	+	Electricity, heating, cooling, and steam purchased for consumption
	+	Self-generated electricity, heating, cooling, and steam, which are not consumed (see clause 2.1.1)
	-	Electricity, heating, cooling, and steam sold

Razkritje 302-2 > Poraba energije zunaj organizacije

Razkritje 302-3 > Intenzivnost energije

Razkritje 302-4 > Zmanjšanje porabe energije > podjetje lahko poroča o naslednjih informacijah:

- zmanjšanje porabe energije kot neposreden rezultat shranjevanja in ukrepov energetske učinkovitosti,
- redukcija energije kot gorivo, elektrika, segrevanje, ohlajanje, para.

Razkritje 302-5 > Zmanjšanje zahtev po energiji za izdelke in storitve

GRI 303: Voda, 2016/Voda in Odpadne vode, 2018

Standard določa razkritja informacij glede učinkov, povezanih s porabo vode in kako podjetje upravlja s temi učinki.

Razkritje 303-1 > Odnos do vode kot skupnega vira > podjetje lahko poroča o naslednjih informacijah:

- Opis, kakšen odnos ima podjetje do vode kot skupnega vira, kako in kdaj je voda načrpana, porabljena in odvajana in s tem povezani učinki, ki jih je podjetje povzročilo ali je k njim prispevalo, ali je povezano z dejavnostmi podjetja, izdelki in storitvami v svojih poslovnih odnosih.
- Opis, kako podjetje naslavlja svoje z vodo povezane učinke, kako sodeluje z deležniki za upravljanje vode kot skupnega vira, kako vključuje svoje dobavitelje in stranke v povezavi z učinki, povezanimi z vodo.

- Opis, kako si je podjetje zadalo katerekoli cilje, povezane z vodo, ki so del pristopa upravljanja z vodo in odplakami, in kako je to povezano z javno politiko in lokalnim kontekstom vsakega območja vodnega stresa.

Razkritje 303-2 > Upravljanje vplivov, povezanih z odvajanjem vode > podjetje lahko poroča o naslednjih informacijah:

- opis katerihkoli minimalnih standardov, postavljenih za kakovost odplak, in kako so bili ti minimalni standardi določeni

Razkritje 303-3 > Odvajanje vode > podjetje lahko poroča o naslednjih informacijah:

- skupno odvajanje vode iz vseh območij v megalitrih in posamično te skupne količine po posameznih virih, če je mogoče, za površinsko vodo, podzemno vodo, morsko vodo, proizvedeno vodo, vodo tretjih oseb,
- skupno odvajanje vode iz vseh območij vodnega stresa v megalitrih, in posamično te skupne količine po posameznih virih, če je mogoče, za površinsko vodo, podzemno vodo, morsko vodo, proizvedeno vodo, vodo tretjih oseb.

Razkritje 303-4 > Izpust vode > podjetje lahko poroča o naslednjih informacijah:

- Skupen izpust vode na vsa območja v megalitrih, in posamično te skupne količine po posameznih virih, če je mogoče, za površinsko vodo, podzemno vodo, morsko vodo, proizvedeno vodo, vodo tretjih oseb.
- Skupen izpust vode na vsa območja v megalitrih po naslednjih kategorijah: pitna voda in ostala voda.
- Skupen izpust vode na vsa območja z vodnim stresom v megalitrih po naslednjih kategorijah: pitna voda in ostala voda.

Razkritje 303-5 > Poraba vode > podjetje lahko poroča o naslednjih informacijah:

- Skupna poraba vode iz vseh območij v megalitrih.
- Skupna poraba vode iz vseh območij vodnega stresa v megalitrih.
- Sprememba v vodnem rezervoarju v megalitrih, če je bil pri tem ugotovljen viden učinek.

GRI 304: Biodiverziteta, 2016

Standard določa razkritja informacij glede učinkov, povezanih z biodiverziteto in kako podjetje upravlja s temi učinki.

Razkritje 304-1 > Operativna zemljišča v lasti, najemu, upravljanju ali mejijo na zavarovana območja in območja z visoko biodiverzitetno vrednostjo zunaj zavarovanih območij > podjetje lahko poroča o naslednjih informacijah:

- za vsako operativno zemljišče o geografski lokaciji, podzemni ali nadzemni površini, poziciji in relaciji do zavarovanega območja, načinu uporabe (pisarna, proizvodnja itd.), velikost v km²,
- biodiverzitetna vrednost z navedbo oznake zavarovano območje ali velike ekološke vrednosti za zemeljske, vodne in morske ekosisteme,
- biodiverzitetna vrednost z navedbo zavarovanega statusa (kategorije IUCN, Ramsarska konvencija, državna zakonodaja).

Razkritje 304-2 > Vidni učinki dejavnosti, izdelkov in storitev na biodiverzitetno > podjetje lahko poroča o naslednjih informacijah:

- narava vidnih neposrednih in posrednih učinkov na biodiverzitetno, ki se nanaša na eno ali več naslednjih: konstrukcija ali uporaba proizvodnih obratov, rudnikov ali transportne infrastrukture, onesnaževanje (vnos substanc, ki se naravno ne pojavljajo v habitatih iz točkovnih ali netočkovnih virov), vnos invazivnih vrst, škodljivcev ali patogenov, zmanjševanje števila vrst, spreminjanje habitatov, spremembe v ekoloških procesih izven naravnega kroga ali variacije (kot je slanost ali spremembe v nivoju podzemne vode)
- Vidni posredni in neposredni učinki, ki se nanašajo na naslednje: vrste, ki so podvržene vplivom, dimenzije vplivnega območja, čas trajanja učinkov, povratnost ali nepovratnost učinkov.

Razkritje 304-3 > Zavarovanje habitatov in njihovo restavriranje > podjetje lahko poroča o naslednjih informacijah:

- velikost in lokacija vseh zavarovanih ali restavriranih območjih habitatov, in ali je bil uspeh ukrepa restavriranja potrjen s strani neodvisnih zunanjih strokovnjakov; ali partnerstvo za zavarovanje in restavriranje habitatov obstaja, status posameznega območja glede na njegovo stanje ob zaključku obdobja poročanja, uporabljeni standardi, metodologije in predpostavke.

Razkritje 304-4 > Habitatni in območja po IUCN Rdečem seznamu in državnem seznamu zavarovanih vrst, na katere vplivajo dejavnosti podjetja > podjetje lahko poroča o naslednjih informacijah:

- Skupno število vrst na Rdečem seznamu IUCN in državnega varstva s habitati in vplivnimi območji z dejavnostmi podjetja, označenimi z ravniyo tveganja izumrtja: kritično ogrožena vrsta, ogrožena vrsta, ranljiva vrsta, potencialno ogrožena vrsta, najmanj ogrožena vrsta.

GRI 305: Emisije, 2016

Razkritje 305-1 Neposredne (Scope 1) emisije toplogrednih plinov (GHG)

Razkritje 305-2 Posredne (Scope 2) emisije toplogrednih plinov (GHG)

Razkritje 305-3 Druge neposredne (Scope 3) emisije toplogrednih plinov (GHG)

Razkritje 305-4 Intenzivnost emisij toplogrednih plinov (GHG)

Razkritje 305-5 Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (GHG)

Razkritje 305-6 Emisije ozonu škodljivih snovi (ODS)

Razkritje 305-7 Emisije dušikovih oksidov (NO_x), žveplovih oksidov (SO_x), in znatni izpusti drugih snovi v ozračje

GRI 306: Odplake in odpadki, 2016/Odpadki, 2020

Razkritje 306-1 Odvajanje vode po kakovosti in namembnosti > podjetje lahko poroča o naslednjih informacijah:

- Za dejanske in potencialne z odpadki povezane učinke, opis vnosov, dejavnosti in iznosov, povezanih z nastalimi odpadki z dejavnostmi podjetja ali z odpadki, ki so nastali navzgor ali navzdol po vrednostni verigi.

Razkritje 306-2 Odpadki glede na vrsto in metodo odstranjevanja > podjetje lahko poroča o naslednjih informacijah:

- dejavnosti, vključno z ukrepi, sprejeti za preprečevanje nastajanja odpadkov v dejavnostih podjetja, navzgor ali navzdol po vrednostni verigi, in upravljanje z vidnimi učinki zaradi nastalih odpadkov.

Razkritje 306-3 Proizvedeni odpadki > podjetje lahko poroča o naslednjih informacijah:

- Skupna teža nastalih odpadkov v metričnih tonah (1000 kg) in posamično razdelitev na skupine nastalih odpadkov, kontekstualne informacije o načinu zbiranja podatkov.

Razkritje 306-4 Prevoz nevarnih odpadkov > podjetje lahko poroča o naslednjih informacijah:

- Skupna teža nastalih nevarnih odpadkov v metričnih tonah in posamična razdelitev na skupine nastalih odpadkov.
- Skupna teža nevarnih odpadkov v metričnih tonah in razdelitev glede na postopke ponovne uporabe, recikliranja idr.
- Skupna teža nenevarnih odpadkov v metričnih tonah in razdelitev glede na postopke ponovne uporabe, recikliranja idr.

Razkritje 306-5 Odpadki, namenjeni na odlagališče > podjetje lahko poroča o naslednjih informacijah:

- Skupna teža odpadkov, namenjenih na odlagališče v metričnih tonah in posamična razdelitev glede na skupine nastalih odpadkov.
- Skupna teža nevarnih odpadkov, namenjenih na odlagališče v metričnih tonah in posamična razdelitev glede na skupine nastalih odpadkov, glede na sežig (z uporabo energije) in sežig (brez uporabe energije), odlaganje na odlagališču idr.

GRI 307: Okoljska skladnost, 2016

GRI 308: Okoljska ocena dobaviteljev, 2016

Razkritje 308-1 Novi dobavitelji, ki so bili preverjeni glede upoštevanja okoljskih kriterijev > podjetje lahko poroča o naslednjih informacijah:

- Odstotek novih dobaviteljev, ki so bili preverjeni glede upoštevanja okoljskih kriterijev.

Razkritje 308-2 Negativni vplivi na okolje v dobavni verigi in sprejeti ukrepi

- Število dobaviteljev, ki imajo negativne vplive na okolje.
- Število dobaviteljev, ki imajo vidne dejanske in potencialne negativne okoljske vplive.
- Vidni dejanski in potencialni negativni okoljski učinki, identificirani v dobavni verigi.
- Odstotek dobaviteljev, ki imajo vidne dejanske in potencialne negativne okoljske učinke, s katerimi so bile dogovorjene izboljšave kot rezultat preverjanja.
- Odstotek dobaviteljev, ki imajo vidne dejanske in potencialne negativne okoljske učinke, s katerimi so bili poslovni odnosi zaključeni kot rezultat preverjanja, in razlogi, zakaj.

Priloga 2: Postopek upoštevanja zahtev za poročanje pri pisanju trajnostnega poročila:

Poročanje v skladu z GRI Standardi 2021 poteka po naslednjem postopku upoštevanja zahtev:

Zahteva 1: Uveljavljanje principov trajnostnega poročanja v podjetje

Podjetje mora poročati po načelih natančnosti in pravilnosti, uravnoteženosti, primerljivosti, popolnosti, v okviru trajnostnosti, v skladu s časovnico in preverljivostjo.

Zahteva 2: Poročanje o razkritjih po GRI 2: Generalna razkritja 2021

Podjetje opredeli svoja generalna razkritja po naslednjem zaporedju:

- Razkritje 2-1 > Podatki o podjetju
- Razkritje 2-2 > Subjekti, vključeni v trajnostno poročanje podjetja
- Razkritje 2-3 > Obdobje poročanja, frekvenca in stična točka
- Razkritje 2-4 > Verifikacija informacij
- Razkritje 2-5 > Zunanje zagotovilo – revizija

Zahteva 3: Določiti materialne teme

Podjetje mora določiti svoje materialne teme glede na svoje specifične okoliščine delovanja. Narediti mora pregled vseh GRI Sektorskih standardov, ki se nanašajo na sektor podjetja, in določiti, katera tema je materialna tema za podjetje. Na tej podlagi mora podjetje določiti tudi svoje nematerialne teme in podati obrazložitev.

Zahteva 4: Poročati o razkritjih po GRI 3: Materialne teme 2021

Podjetje poroča o svojem postopku določanja materialnih tem, o seznamu svojih materialnih tem in kako upravlja z vsako materialno temo posebej.

Zahteva 5: Poročati o razkritjih po GRI Sektorskih standardih za vsako materialno temo

Podjetje naj poroča o svojih razkritjih za vsako materialno temo iz GRI Sektorskih standardov, ki je na seznamu, ali pripravi razloge in razlage, zakaj o nečem ni moglo poročati. Podjetje naj poroča samo o razkritjih, ki so relevantna.

Zahteva 6: Pripraviti razloge, zakaj podjetje določenih razkritij ne bo imelo objavljenih in za zahteve, ki jih ne more upoštevati

V kolikor podjetje ne more upoštevati določenih zahtev ali nima dovoljenja za objavo določenih informacij, mora opredeliti zahteve, ki jih ne more upoštevati in navesti samo enega od štirih razlogov, zakaj:

- 1 Neprimerno za objavo > zakaj razkritje ali zahteva za razkritje nista primerna za objavo.
- 2 Zakonska prepoved > specifične zakonske prepovedi za objavo informacij.
- 3 Zaupnost podatkov > specifične omejitve objav zaradi zaupnosti podatkov.
- 4 Informacije so nedostopne/nepopolne > katere informacije niso dostopne ali so nepopolne. Kadar so informacije nepopolne, določiti, kateri deli manjkajo, npr. subjekti, za katere so informacije manjkajoče. Opisati tudi postopek po korakih in časovni okvir za pridobivanje teh manjkajočih informacij.

Razlogi za neobjavo podatkov so dovoljeni za vsa razkritja, razen naslednjih, o katerih mora podjetje obvezno poročati:

- Razkritje 2-1 > Podatki o organizaciji
- Razkritje 2-2 > Subjekti, vključeni v trajnostno poročanje podjetja
- Razkritje 2-3 > Obdobje poročanja, frekvenca in stična točka
- Razkritje 2-4 > Verifikacija informacij
- Razkritje 2-5 > Zunanje zagotovitve – revizija
- Razkritje 3-1 > Postopek določanja materialnih tem
- Razkritje 3-2 > Seznam materialnih tem

Zahteva 7: Objaviti GRI kazalo vsebine

Podjetje mora objaviti vsebino GRI poročila po naslednjem vsebinskem seznamu:

- Naslov: Vsebinsko kazalo GRI, Kazalo GRI, Kazalniki poročanja v skladu s standardi GRI, GRI Kazalniki itd. (Letna poročila izbranih podjetij, 2020).
- Izjava o uporabi GRI Standardov
- Naslov uporabljenih GRI 1
- Naslov(i) GRI Sektorskih standardov, ki se nanašajo na sektor(je) podjetja.
- Seznam Materialnih tem podjetja

- Seznam tem v izbranih GRI Sektorskih standardih, ki so določene kot nematerialne in obrazložitev, zakaj niso materialne.
- Seznam poročenih razkritij, vključno z naslovi razkritij
- Naslovi GRI Standardov in drugih virov, iz katerih izhajajo poročana razkritja.
- Ko podjetje ne poroča o razkritjih po GRI Tematskih Standardih za materialne teme iz izbranih GRI Sektorskih Standardov, seznam razkritij in zahtevani razlogi za neporočanje.
- Referenčne številke GRI Sektorskih standardov za razkritja iz izbranih Sektorskih Standardov.
- Lokacija, kjer se lahko najde informacije, poročane za vsako razkritje.
- Katerikoli razlogi za neporočanje.

V kolikor podjetje objavi samostojno trajnostno poročilo in GRI seznam vsebine ni dodan temu poročilu, mora zagotoviti povezavo ali referenco na GRI vsebino v poročilu.

Zahteva 8: Pripraviti izjavo o uporabi

Podjetje naj vključi naslednjo izjavo v svoj GRI seznam vsebine: (Ime podjetja) je poročalo v skladu z GRI standardi za obdobje (od datuma do datuma). Da podjetje lahko to objavi, mora zadostiti vsem devetim zahtevam po seznamu. Npr. Podjetje X je poročalo v skladu z GRI Standardi za obdobje od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2022.

Zahteva 9: Obvestiti organizacijo GRI

Podjetje naj obvesti organizacijo GRI o uporabi GRI Standardov in o svoji izjavi o uporabi s tem, da pošlje obvestilo na e-mail: reportregistration@globalreporting.org. V svojem elektronskem sporočilu naj navede: uradno ime podjetja, povezavo na GRI seznam vsebine, povezavo na poročilo, če ima objavljeno samostojno trajnostno poročilo, izjavo o uporabi in kontaktno osebo v podjetju ter njene kontaktne podatke. Z obveščanjem GRI o uporabi GRI Standardov ne nastanejo nobeni stroški. V kolikor podjetje ne more upoštevati vseh 9 zahtev, ne more trditi, da je pripravilo trajnostno poročilo po GRI Standardih.

Priloga 3: Cilji trajnostnega razvoja OZN in Strategije razvoja Slovenije 2030

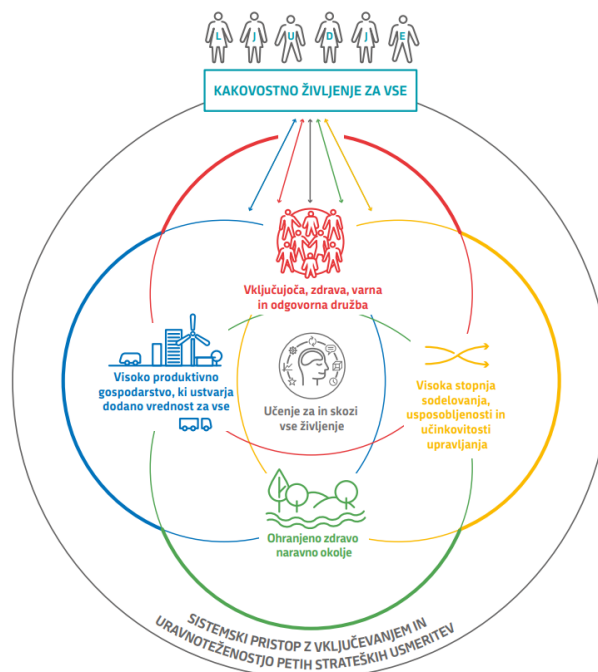
Slika 3: Cilji trajnostnega razvoja

Vir: (Letno poročilo podjetja Luka Koper, 2020)

Strategija razvoja Slovenije 2030: razvojna usmeritev

Slika 4: Shema strategije razvoja Slovenije 2030

Vir: (<https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/izvajanje-strategije-razvoja-slovenije-2030/>)